

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS-SATURDAY – AUGUST-RUGPJŪTIS 14, 2021 • Vol. CXII NR. 64

Kaina 2.00 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-13-2021

Išvyko gelbėti nykstančių kapų

Rugpjūčio 12 d. Lemonte, šalia Pasaulio lietuvių centro esančiame Kryžių kalnelyje buvo išlydėta jaunimo komanda – projekto „Šaknys“ dalyvė. Šie patriotiškai nusiteikę ir naujų žinių, įspūdžių bei patirčių trokštantys jauni žmonės – (iš k.) Austėja Stanevičiūtė, Petras Rušėnas, Gerda Šimkevičiūtė, Marija Čyvaitė, Lukas Urbonavičius, Margarita Swissler, Audra Kriaučiūnaitė, Morta Baltušaitytė ir Gytis Kriaučiūnas, vadovaujami Viliaus Žalpio (jis komandos jau laukia darbo vietoje), rugpjūčio 12–16 dienomis Pietų Illinojuje esančiame Ledfordo kaime tvarkys senas JAV lietuvių kapines. Baigę darbus, jie vakarais diskutuos apie lietuviško paveldo išsaugojimą, lietuviškąją tapatybę ir kitomis juos dominančiomis temomis.

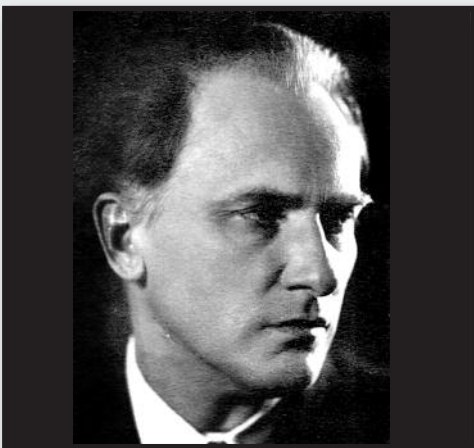

– 3 psl.

laikraštis lietuviams
leidžiamas nuo 1909 metų

P. Galaunės gyvenimas – nebylus priesakas dukrai

„Mane daugelis žmonių ragina parašyti prisiminimų knygą. Nežinau, gal ir parašysiu“, – pokalbio metu sakė „Draugo“ pašnekovė, Pauliaus Galaunės, garsaus Lietuvos dailės istoriko, muziejininko, nusipelnusio meno veikėjo dukra, garbaus amžiaus sulaukusi Dalia Kaupas-Augunas. Ši moteris savo gyvybingos atminties „lentynose“ yra išsaugojusi daugybę prisiminimų ir puikiai žino, kuriame jų kampelyje ko ieškoti. Dalimi savo išsaugotų vaikystės ir jaunystės įspūdžių ji pasidalijo su „Draugo“ skaitytojais.

– 4 psl.

Lietuvis – Vatikano apaštališkasis nuncijus Ukrainoje

Lietuvoje vieši Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Pietro Parolin. Šiandien, rugpjūčio 14 d., Vilniuje jis suteiks vyskupo šventinimus prelatui Visvaldui Kulbokui. Š. m. birželio 15 d. popiežius Pranciškus išrinko prelatą V. Kulboką tituliniumi Martanos arkivyskupu ir paskyrė apaštaliniumi nuncijumi Ukrainoje. Tai pirmasis Lietuvos dvasininkas nuo nepriklausomybės atkūrimo, kuris yra paskirtas Šventojo Sosto nuncijumi.

– 2 psl.

GANYTOJO ŽODIS

Moteris, apsisiautusi Saule

KARDINOLAS
SIGITAS TAMKEVIČIUS

Ir pasirodė danguje didingas ženklas: moteris apsisiautusi saule, po jos kojų mėnulis, o ant galvos dvylikos žvaigždžių vainikas (Apr 12, 1) – šie Apreiškimo knygos žodžiai skiriami į dangų paimtajai ir išaukštintajai Švč. Mergelei Marijai. Bažnyčia džiūgauja, švėsdama Nekaltai Pradėtosios žemiškos kelionės pabaigą ir pergalę. Bažnyčia su šv. Pauliumi dėkoja: *„Ačiū Dievui, kuris duoda mums pergalę per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų (1 Kor 15, 57).“*

Apreiškimo Jonui knygoje pasakojama ir apie kitą ženklą danguje: *„Štai milžiniškas ugniaspalvis slobinas su septyniomis galvomis. Jo uodega nušlavė trečdalį dangaus žvaigždžių ir nužėrė jas žemėn. Slobinas tykodamas sustojo priešais moterį, kad jai pagimdžius, prarytų kūdikį (Apr 12, 3,4).“*

Apreiškimo Jonui knyga, dramatiškai sugretindama du danguje pasirodžiusius ženklus, kviečia apsispręsti, kieno pusėje atsistosime:

saule apsisiautusias Moters – Marijos ar slobino, kovojančio prieš jos Kūdikį. Per visą savo žemiškąjį gyvenimą kasdien mes darome vienokius ar kitokius pasirinkimus. Nuo jų priklausys, ar su Švč. Mergele Marija švėsime pergalę, ar tapsime slobino uodega iš dangaus nužertomis žvaigždėmis. Ką rinktis, kad švėstume pergalę?

Marija, aplankiusi giminaitę Elzbieta, pasakė išidėmetinus žodžius: *„Mano siela šlovina Viešpatį, nes jis pažvelgė į savo nuolankią tarnaitę. Jis parodo savo rankos galybę ir išsklaido išdidžios širdies žmones. Jis numeta galiūnus nuo sostų ir išaukština mažuosius. Alkstančius gėrybėmis apdovanoja, turtuolius tuščiomis paleidžia (Lk 1, 48.51–53).“*

Pirmoji ir svarbiausia sąlyga atsistoti saule apsisiautusias Moters pusėje – priimti Dievą ir jo apreikštąjį žodį, išileisti Jėzų į savo gyvenimą ir jį tvarkyti ne pagal pasaulio siūlomas taisykles, bet visiškai paklūstant Dievo vedimui.

Marija šlovina Viešpatį, tai yra priima jo valią ir ištikimai jos laikosi.

Ji džiūgaudama pasako, ką Dievas laimina ir ką atmets: laimina dvasios mažuosius, nuolankiuosius, daug ko stokojančius ir atmets išdidžiuosius, Dievą iškeičiančius į turtą ir galią.

Apokaliptinio slobino pagrindinė žymė – puikybė; jis nepripažįsta Dievo ir nori stovėti jo vietoje. Puikybė – tai bandymas save padaryti visa ko centru; ji yra pavojingiausia nuodėmė, nes sugriauna visus į Dievą vedančius tiltus. Nusidėjusiam žmogui puikybė sukliudo pripažinti kaltę ir atgailos keliu sugrįžti pas Dievą.

Šėtoniškos puikybės apraiškų matome šiandienėje pasaulio ir Lietuvos visuomenėje. Bandoma perkurti žmogaus prigimtį, pasirenkant lytiškumą. Prigimtine vyro ir moters šeimą siekiama sulgynti su dviejų vyrų ar dviejų moterų kuriama partneryste. Siekiama laisvės neatsakingai elgtis su savo kūnu ir laisvės žudyti pradėtą gyvybę. Kas kėsina į žmogaus prigimtį, į gyvybę ir prigimtine šeimą, gal net aiškiai to nesuvokdamas, atsisoja apokaliptinio slobino pusėje.

Šventojo Rašto tyrinėtojai saule apsisiautusias moters simboliuje mato ne tik Švč. Mergele Mariją, bet ir Kristaus įsteigtą Bažnyčią, kuri, skelbdama Evangeliją ir švėsdama sakramentus, žmonių širdyse gimdo

dieviškąjį Kūdikį. Mūsų svarbiausia pareiga tą Kūdikį auginti ir neleisti, kad apokaliptinis slobinas išplėstų jį iš mūsų širdžių.

Mūsų dienų žmogui reikia neeilinio apdairumo renkantis į galutinę pergalę vedantį gyvenimo kelią. Sakau, „neeilinio“, nes dabartinė kultūrinė aplinka tiesiog prievartauja nusilenkti slobinui ir priimti jo peršamas vertybes. Dėmesys ir pamaldumas Švč. Mergelei Marijai garantuoja, kad sugebėsime teisingai pasirinkti.

Tepadedu mums Dangun Paimtoji visuomet eiti tuo keliu, kuriuo jiėjo per visą savo gyvenimą, kasdien Dievo valiai sakydama „taip“.

Lietuvis – Vatikano apaštališkasis nuncijus Ukrainoje

Atkelta iš 1 psl.

„...Tai yra labai daug, vyskupystė – kunigystės pilnatvė. Nesakyčiau, kad priėmiau žinią su nerimu. Priėmiau ją su supratimu, kad tai atsakomybė, dar daugiau naštos ant pečių,“ – komentavo V. Kulbokas jo laukiančią nelengvą tarnystę rytinėje Ukrainos dalyje, kur vyksta karas. „...Be abejo, Šventasis Tėvas siunčia mane dėti pastangas vardan taikos, kiek tai įmanoma, ir taip pat dėl Bažnyčios vienybės, vidinės vienybės ir gerų santykių su kitomis krikščioniškomis Bažnyčiomis, kad šie santykiai būtų kiek galima broliškesni,“ – pridūrė jis.

Su Lietuvoje viešiniu Vatikano valstybės sekretoriumi kardinolu P. Parolin rugpjūčio 13 d. susitiko užsienio reikalų ministras Gabrielius Landsbergis susitikimo metu aptarti nelegalios migracijos, žmogaus teisių padėties regione ir pasaulyje.

G. Landsbergis atkreipė dėmesį į toliau blogėjančią žmogaus teisių padėtį Baltarusijoje, Rusijoje, Rusijos remiamų separatistų kontroliuojamoje Rytų Ukrainoje, ypač oku-

Kardinolas P. Parolin ir G. Landsbergis.

URM nuotr.

puotame Kryme, Kinijoje. Pabrėžtas Šv. Sosto ir bažnyčios išskirtinis vaidmuo toliau aktyviai užtikrinant žmogaus teises pasaulyje. „Lietuva visada rėmė ir remia žmones, kurie kovoja už demokratiją ir pasirinkimo laisvę“, – pažymėjo Lietuvos diplomatinės vadovas.

Susitikimo metu taip pat kalbėta apie globalią visuomenių poliarizacijos tendenciją kovoje su pandemija ir pabrėžta dialogo būtinybę.

URM ir vaticannews.va inf.

Migracijos krizės suvaldymui – papildomos priemonės

Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda rugpjūčio 13 d. pasirašė dekretą „Dėl teisių kariams suteikimo ekstremaliosios situacijos atveju“.

Šią savaitę Seimas neeilinės sesijos metu priėmė Lietuvos Respublikos karinės jėgos naudojimo statuto 13 straipsnio pakeitimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 18 straipsnio pakeitimo įstatymą, kuriais leista kariams suteikti atitinkamas teises esant ekstremaliajai situacijai, sparčiai didėjant ekstremaliojo įvykio mastui ir siekiant išvengti grėsmės visuomenės rimčiai, kai būtina padėti policijos, Valstybės sienos apsaugos ar Viešojo saugumo tarnybos pareigūnams vykdyti jų funkcijas.

Šalies vadovas pasirašė šiuos įstatymų pakeitimus, pabrėždamas, kad šiuo metu jie yra itin svarbūs, nes leidžia panaudoti karių pagalbą efektyviausiu būdu neskelbiant šalyje nepaprastosios padėties.

Prezidentas, atsižvelgdamas į susiklosčiusią padėtį, šiais metais keliasdešimt kartų išaugusį neteisėtai sieną kertančių užsieniečių skaičių, nusprendė suteikti kariams teises naudoti įstatymuose numatytas priemones prieš neteisėtai sieną su Baltarusijos Respublika kertančius, sulaikytus ir (ar) apgyvendinimo vietose esančius migrantus bei kitus asmenis, prisidedančius prie neteisėtos migracijos ar trukdančius civilinės saugos sistemos pajėgoms tinkamai atlikti jiems nustatytas funkcijas.

Atitinkamas teises kariai turės tik veikdami pasienio ruože ir asmenų, neteisėtai kirtusių sieną, laikino sulaikymo ir (ar) apgyvendinimo vietose. Prezidento dekretas įsigalioja nuo jo priėmimo. Jis teikiamas Seimui tvirtinti artimiausiam Seimo posėdyje.

Prezidento komunikacijos grupė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Thursday
and Saturdayexcept legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

| Kanada – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

| Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

| Kanada – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

| Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuočiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –

skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,

audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –

Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –

Jonas Kuprys

Korektorė –

Dalia Sokienė

El. svetainė –

Neringa Smilgytė

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
Autorių nuomonė nebūtinai sutampa
su leidėjų ir redakcijos nuomone.

Ar siųstumėte savo vaikus į Nekredos stovyklą?

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Atsakymas turbūt būtų – „jokiu būdu!“ Toks buvo ir šimtų vaikų tėvų atsakymas pernai apie jų vaikų dalyvavimą vasaros stovyklose. Žinoma, tokios stovyklos – NEKREDA – išvis nėra, tai trijų populiarių vasaros stovyklų pavadinimų darinys: NERINGA, KRETINGA, DAINAVA. Šios ir kitos jaunimo stovyklos pernai dėl koronaviruso siautėjimo pasaulyje buvo atšauktos. O kaip šią vasarą?

Apie visas jas neseniai buvo rašyta išeivijos spaudoje. Internetinėje „Tėviškės žiburiai“ 2020 m. gruodžio mėn. 22 d. laidoje aprašyta Toronto Prisiikėlimo parapijos vaikų ir jaunimo stovykla Kretinga, esanti prie Georgian įlankos Wasaga Beach, Ontario. Tai kurortinis miestelis, maždaug 80 mylių į šiaurę nuo Toronto. Rašinyje pabrėžta, kad daugelį dešimtmečių Kretinga stovyklautojams dovanuoja ne tik neišblėstančius prisiminimus, bet ir ilgai išliekančią draugystę. Tik praėjusi vasara buvo išskirtina. Pirmą kartą per 65 metus stovyklos nameliai buvo tylūs ir tušti. Tačiau vadovai ir rėmėjai nenuleido rankų – pakvietė savo talentu pasidalinti grojančius, šokančius, dainuojančius lietuvaičius ir gruodžio 20 d. surengė nuotolinę kalėdinę šventę. Kiek anksčiau, dar 2020 m. vasarą, Dainavos jaunimo stovykla, pandemijos apsuptyje, surengė atmintiną koncertą, kurio internetu klausėsi bent tūkstantis žiūrovų („Dainava širdyje“, „Draugas“, 2020.08.15).

Kretingos stovykla iš pradžių buvo vadinama Tėvų Pranciškonų stovykla (1955–1982), o nuo 1982 m. buvo perkrikštyta Kretingos vardu. Savininkas – Prisiikėlimo parapija Toronte. Praeityje buvo ruošiamos bendro pobūdžio stovyklos: sporto, krepšinio, jaunų šeimų, įvairių organizacijų – ateitininkų, skautų, Lietuvos pensininkų klubo ir kt. – stovyklos. Seniau Montrealio rajone lietuvių kilmės jaunimas galėjo stovyklauti Baltijos stovykloje (1962–1997). Ši stovykla buvo Lauryno kalnuose, Quebec provincijoje. Stovyklą įsteigė Montrealio Lietuvių Bendruomenė. Mažesnės stovyklos taip pat buvo organizuojamos Kanados vakaruose, prie Winnipeg ir Calgary miestų.

Bet grįžkime į Ameriką, kur taip pat yra Neringos vardu pavadinta stovykla bei daug metų klesti Dainava ir Rakas. Dar reikia paminėti Rambyną, įsteigtą 1966 m. San Bernardino kalnų slėnyje Californijoje. Tikiu, kad stovykla toliau tarnauja savo tikslams, bet žiniasklaidoje žinių apie ją neradau (neseniai Rambyne stovyklavo skautai – Red. past.). Rako ir Dainavos stovykloms, prieš porą metų pradėjusioms lešų vėjus, dėmesio nedinga. Dainavos atnaujinimo darbams buvo numatyta sutelkti 500,000 dol. suma. Nežinau, ar visa suma buvo surinkta, bet atnaujinimo darbai vyko. Maždaug tuo pačiu metu Rako skautų stovykla pravedė lešų vaju „Vis budėsime!“ Tikslas buvo surinkti 250,000 dol. Rako bendralaiškyje skaičiau, kad vėjus pasisekė.

2020 m. pabaigoje Amerikos Neringa atvertė naują puslapį „Tėviškės žiburiai“ 2021 m. sausio 1 d. laidoje išspausdino nuotrauką, kurioje Marijos Nekaltojo Prasiikėjimo seserys perduoda stovyklos raktą Camp Neringa, Inc. tarybos pirmininkui Linui Orentui. Tai buvo „Neringa 100“ vėjus užbaigimas, apvainikavimas, apie jį išsamiai buvo rašoma ir „Drauge“. Seserims rūpėjo užtikrinti stovyklos misijos tęstinumą. Vėjus buvo pradėtas 2019 m. birželio mėn., švenčiant Neringos 50-mečio jubiliejų. Surinkti 1 milijoną dolerių nuosavybei įsigyti tuomet atrodė nelengva. Tačiau tai buvo nuostabus išsūkis, ir visi entuziastiškai sutiko, jog tai įmanoma atlikti per trejus metus. Bet praėjo vos vieneri metai, ir vėjus buvo sėkmingai užbaigtas. „Vėjus sėkmė paliudija seselių vizijos ir vertybių svarbą, Neringos misija, kurią jos sukūrė, – tuomet sakė plėtros vadovė Dana Graujauskaitė. – Neringa turėjo svarbios įtakos daugybei žmonių. Šis vėjus suteikė jiems progą tą išreikšti, ir tai mane sujaudino“.

Pandemija atvėrė Neringai naujų galimybių virtualioje erdvėje. Buvo sukurta stovyklos dienos programa, vasaros šventė, net ir skaitmeninės eitynės. O šiomet gautame „Neringos naujienų“ biuletenyje jau buvo paskelbta apie registraciją vasaros

Stovyklautojai Rambyne.

„Facebook“ nuotr.

stovykloms – Neringa vėl veikia! Pranešta taip pat apie pasikeitimus Neringos administracijoje. Dana Graujauskaitė pradėjo laikinai eiti Neringos vedėjos pareigas. Kita Dana – Vainauskienė – bus vasaros stovyklų vedėja. Visokeriausias sėkmės joms ir Neringai!

Gavau ir Dainavos fondo išleistą 2021 m. kalendorių. Kasmet leidžiamų kalendorių patrauklumas vis mažėjo, jų kokybė prastėjo, bet naujasis kalendorius maloniai nustebino. Pasidabinęs spalvotomis nuotraukomis iš Dainavos, kurios dvelkia ramybe, grožiu, atgaiva. Nuotraukose – nė vieno žmogaus, tik kalakutai lapkričio mėnesio puslapyje. Ant kalendoriaus viršelio – perfrazuotas Bernardo Brazdžio posmas:

*Kaip skausmo ašaros, mirgėjo žiburėliai...
– Ar tu tenai, ar tu ten, Dainava?
Ir iš tamsos, ir iš nakties, ir iš šešėlių
atsiliepė: – Aš čia – gyva!*

Ir iš tiesų, nors kai kurios tradicinės stovyklos ar renginiai šią vasarą dar nevyko, Dainava jau priėmė „Alatėją“, skautus, moksleivius ateitininkus ir kt.

Nemažai stovyklų surengta Neringoje. Nors ir kitaip, su mažiau stovyklautojų, čia jau pabuvojo ir šeimos, ir vaikai, ir jaunimas, rugpjūčio pabaigoje vyks tradicinės Kultūros dienos. Tad gyvos – ir Dainava, ir Neringa, ir Kretinga. Ar siųsite vėl savo vaikus į Nekredą?

Jaunimo komanda išvyko gelbėti nykstančių kapų

Šis projektas – tarsi projekto „Misija Sibiras“ tęsinys. Tik pirmojo dalyviai keliavo į Rusijos gilumą, Kazachstaną ir tvarkė sovietų ištremtų ir ten palaidotų tautiečių apleistus bei pamirštus kapus.

„Šaknų“ komanda tą patį darbą dirbs Amerikos žemyne, JAV, kur yra palaidota daug toli nuo Lietuvos gyvenusių ir mirusių mūsų tautiečių. Daugelis lietuvių kapinių yra nebepriziūrimos, užmirštos ir nykstančios. Tai daugiausiai XIX a pabaigoje XXa. pradžioje atvykusiųjų tautiečių kapai. Šie žmonės mirė toli nuo tėvynės, o prabėgus daugeliui metų, kadaise buvusi tose vietose gausi lietuvių bendruomenė išsibarstė, kapai liko pamiršti.

Pirmasis tokių lietuviškų kapinių išsaugojimu ėmė rūpintis Vilius Žalpis iš Portlando, OR. Jis šiam darbui pašventė penkiolika metų, per kuriuos, entuziastų padedamas, sutvarkė ir paženklino lietuvių kapus bei pastatė jiems bendrus paminklus Roslyn ir Cle Elum kapinėse, taip pat projektą tęsė Oklahomoje. Šiais metais prie V. Žalpio iniciatyvos tvarkyti Ledfordo, IL beveik sunykusias lietuvių kapines prisijungė jaunimas. Taip sutapo, kad Marija Čyvaitė, kuri dalyvavo vienoje iš paskutiniųjų „Misija Sibiras“ ekspedicijų, išgirdusi V. Žalpio pasakojimą apie

jo darbus, pasiūlė sujungti jėgas.

Šį projektą įgyvendina JAV Lietuvių Bendruomenė kartu su JAV Lietuvių jaunimo sąjunga. Jį remia Lietuvių Fondas.

Projektas „Šaknys“ suteiks galimybę iš įvairių valstijų susirinkusiam jaunimui geriau susipažinti su 70-metį šiais metais švenčiančios JAV Lietuvių Bendruomenės istorija, savo šaknimis ir lietuvišku paveldu, užmegzti naujas pažintis. Tikimasi, kad jauni JAV lietuviai po dalyvavimo projekte turės naują požiūrį į lietuvišką paveldą ir į Lietuvos istorijos išsaugojimą bei puoselėjimą. Grįžę į namus, jaunieji dalyviai savo bendruomenėse pristatys šio projekto tikslus, pasidalins savo patirtimi ir padės skatinti kitus lietuvius prisidėti prie JAV lietuvių bendruomenės istorijos išsaugojimo.

JAV LB ir „Draugo“ inf.

Kun. V. Lukoševičius palaimino jaunimo kelionę.

D. Čyvenės nuotr.

P. Galaunės gyvenimas – nebylus priesakas dukrai

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Su gerbiama Dalia kalbėjomes telefonu. Pokalbio temą padiktavo dosnus jos šeimos gestas: šių metų liepos viduryje Nacionaliniam M. K. Čiurlionio dailės muziejui jie padovanojo Kaune esančio A. ir P. Galaunių namų – muziejaus trečiąjį aukštą, kuris iki šiol nebuvo muziejaus nuosavybė. „Aš dėkinga savo vaikams – Algiiui ir Jūratai – už tai, kad jie palaikė idėją mano tėvelių statyto namo

pastatyta pirmoji opera – Giuseppe Verdi „Traviata“, kurioje Violetos vaidmenį atliko mano mamytė. Ji buvo pirmoji Lietuvos Violeta.

Tėveliai abu labai mylėjo Lietuvą ir jai dirbo visa širdimi, negailėdami laiko ir jėgų. Taip gyveno ir mstė daugelis to meto lietuvių inteligentų, mano tėvelių kartos žmonių, jie visi kūrė Lietuvą.

Mūsų namuose neretai rinkdavosi įvairių Kauno inteligentų, menininkų. Aš pamenu tuos savo vaikystės vakarus, kai pas mus sugužėdavo svečiai. Tarp jų dažnai būdavo tėvelio draugas dailininkas Adomas Galdikas, dainininkė, operos solistė Marijona Rakauskaitė, dailininkas scenografas Liudas Truikys, dirigentas Oleka ir kt.

Pirmiausiai visi susėdavo prie stalo vakarienės. Kai visi pasistiprindavo, po to jau būdavo meninė dalis. Kas nors atsisėdavo prie pianino ir skambindavo, o mano mamytė arba panelė M. Rakauskaitė dainuodavo. Vakaro metu taip pat būdavo aptariamai įvairūs klausimai, svečiai įdomiai diskutuodavo. Mes, vaikai, tame nedalyvaudavome, žinodavome, kad vakaras skirtas suaugusiems. Tačiau mums niekas nedraudavo stebėti, kas vyksta namuose. Man tie menininkų susibūrimai paliko nepaprastai didelį įspūdį.

Jūsų tėvų namai matė ne tik šventes. Tikriausiai jų neaplenkė politinės audros, Antrojo pasaulinio karo atgarsiai ir Lietuvos okupantų kaita?

Kai tėveliai statė mūsų šeimos namą, jie pasiėmė banko paskolą, kurią reikėjo atiduoti. Jie planavo, kad kai mes su broliu užaugsim, mūsų šeimos gyvens šio namo antrame ir trečiame aukštuose. O iki tol mes su tėveliais visą laiką gyvenome pirmame aukšte. Antrame aukšte gyveno Kazimieras Bizauskas, Lietuvos Nepriklausomybės akto signataras, diplomatas. Mes draugaudavome su Bizauskų dukromis Prima ir Alge. Nuvažiuodavome į jų ūkį Žirnojuose. Ten buvo labai graži liepų alėja, bet sovietai vėliau tuos medžius iškirto. K. Bizauskas tapo kankiniu – jis buvo 1940 metais sovietų suimtas savo ūkyje Žirnojuose, o pakeliui, vežamas į tremtį, buvo sušaudytas. Šis žmogus daug padarė Lietuvos labui. Įdomu, kad būdamas Lietuvos pasiuntiniu JAV, jis buvo tas, kuris nupirko ambasados pastatą Washingtone, juo LR ambasada naudojasi iki šiol.

Trečiame aukšte gyveno inžinieriaus Aleksandro Putrimo, „Siemens“ ir „Telefunken“ bendrovių atstovo Lietuvoje, šeima. Tai buvo nepriklausomos Lietuvos metais. Tuo laiku Kaune gyventi buvo gera. Eini gatve – pamatai gatvėje Kiprą Petrauską, Vincę Jonuškaitę-Zauniene, Antaną Ku-

P. Galaunės dukra Dalia Kaupas-Augunas.

Dalia (Galaunytė) Kaupas-Augunas gimė Kaune, mokėsi „Aušros“ mergaičių gimnazijoje. J. Kaupą pažino dar gimnazijos metais, nes jis buvo jos brolio Dievainio Galaunės draugas, dažnai lankydavosi Adelės ir Pauliaus Galaunių namuose. 1941 m. D. Galaunytė įstojo į VDU Filosofijos fakultetą, studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą. Vokiečiams uždarius universitetą, kurį laiką dirbo M. K. Čiurlionio dailės muziejaus Archeologijos skyriuje. 1944 m. drauge su J. Kaupu pasitraukė į Vieną, 1945 m. susituokė. Vėliau gyveno Vokietijoje, Tübingene ir Freiburge. Tübingeno, vėliau Freiburgo universitetuose ji studijavo meno istoriją, vokiečių literatūrą.

1950 m. su vyru ir sūnumi išvyko į JAV. Po vyro mirties studijavo vokiečių kalbą ir literatūrą bei socialinius mokslus Veino (Wayne) valstybiniame universitete Detroite, vėliau dėstė vokiečių kalbą gimnazijoje, dirbo lituanistinėje mokykloje Detroite. 1971 m. ištekėjo už inžinieriaus Algio Auguno. Dalia Kaupas-Augunas yra aktyvi visuomenininkė, Lietuvių žurnalistų sąjungos narė, bendradarbiavo „Drauge“, kitoje lietuvių išėivijos spaudoje. Nuo 1985 m. gyvena Floridoje. Aktyvi JAV LB narė, Floridoje buvo išrinkta į JAV LB Tarybą.

Galaunių šeimos namas Kaune, kuriame dabar yra A. ir P. Galaunių muziejus. A. Vaškevičiaus nuotr.

trečiąjį aukštą perduoti muziejaus reikmėms. Tai buvo ir jų didelis nuopelnas. Jie mane paragino greičiau tą padaryti. Ir mes džiaugiamės tokiu sprendimu. Dokumentus Lietuvoje, mano įgaliota, pasirašė dr. Genutė Novikienė” – sakė D. Kaupas-Augunas.

Šis namas, kuris dabar vadinamas Kaune esančiu „modernizmo perlu“, priklausė Lietuvos menui ir kultūrai nusipelnusių žmonių dainininkės Adelės Nezabitauskaitės-Galaunienės (1895–1962) ir lietuvių profesionaliosios muziejinkystės pradininko Pauliaus Galaunės (1890–1988) šeimai. Jų lėšomis ir rūpesčiu namas pastatytas 1932 m. pagal architekto Arno Funko (1898–1957) projektą Ažuolyne, Vydūno alėjoje. Dabar čia įrengta memorialinė Adelės ir Pauliaus Galaunių ekspozicija, kur galima pamatyti P. Galaunės surinktas grafikos, ekslibrisų, bibliofilinių knygų ir liaudies meno kolekcijas. Muziejuje galima apžiūrėti ir Nepriklausomybės akto signataro Kazio Bizausko kambarį.

Miela Dalia, ką jūs prisimenate iš tų laikų, kai šiame trijų aukštų name Kaune virė Galaunių šeimos gyvenimas?

Aš šiuose namuose turėjau įdomią vaikystę. Mano tėvelis ir mamytė buvo žinomi to meto Lietuvos inteligentai, šviesuoliai, kūrėjai. Tėvelis buvo lietuvių liaudies meno profesionalaus tyrinėjimo pradininkas, taip pat jis buvo vienas iš pagrindinių M. K. Čiurlionio muziejaus kūrėjų (1924 metais tuometinė Lietuvos švietimo ministerija jam pavedė imtis M. K. Čiurlionio galerijos statybos – red.) ir pirmasis jo direktorius. Jis labai domėjosi lietuvių liaudies menu ir ta tema per savo gyvenimą yra parašęs šimtus straipsnių, mokslinių studijų. Taip pat tėvelis yra solidžios knygos „Lietuvių liaudies menas: jo meninių formų plėtojimosi pagrindai“ autorius. Tėvelis rūpinosi M. K. Čiurlionio kūryba, rengė lietuvių menininkų parodas užsienyje: Prancūzijoje, Švedijoje, Belgijoje ir kitose šalyse.

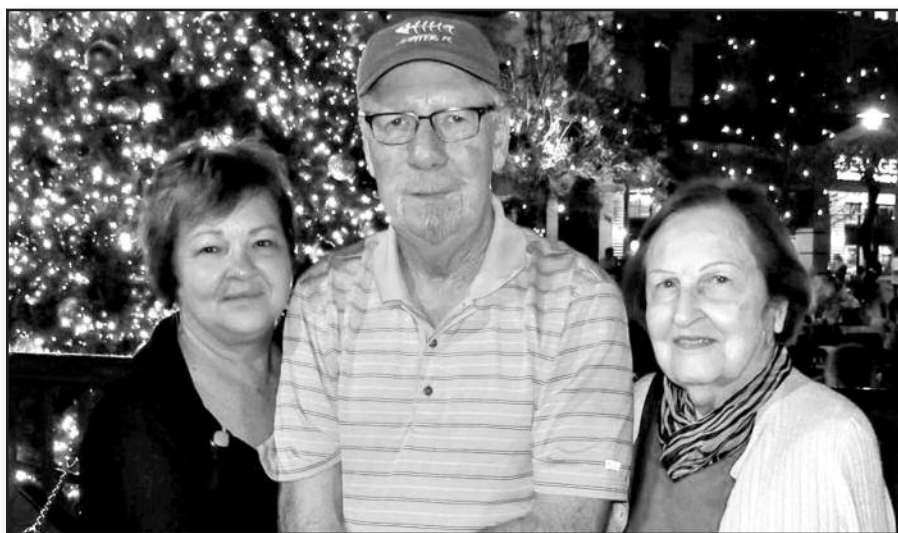
Mamytė buvo pirmoji Lietuvos operos primadona. Ji buvo viena iš menininkų grupės, kurie rūpinosi Operos teatro įkūrimu. Jame 1920 m gruodį buvo

Galaunių šeima (iš d.): mama Adelė, mažoji Dalia, tėtis Paulius su sūnumi Dievainiu su iškylos draugėmis.

Dalia (k.) vienos iš kelionių į Lietuvą metu su tėveliu ir jo antrąja žmona Kazimiera.

Dalia Kaupas-Augunas (d.) su dukra Jurate Kaupas jos vyru Robert Cass.

Operos solistė Adelė Nezabitauskaitė-Galaunienė, pasidabinusi tautiniu kostiumu

čingį ir kitas tuometinio Kauno garsenybes. Juk tuo metu niekas, kaip dabar, nevažinėjo automobiliais – mieste keliaudavo tik pėsčiomis arba autobusais.

Pirmą kartą užėjus sovietams, antrame ir trečiame mūsų namo aukštuose apsigyveno rusų kariškiai su šeimomis. Kai 1941 metais Lietuva pateko į vokiečių rankas, tuose butuose apsistojo vokiečių karininkai. Pamenu, kad 1942 metais mes, jaunimas, surengėme slaptą Maironiui skirtą minėjimą. Ir mano tėveliai tam neprieštaravo. Nors tuo metu tokia veikla buvo tikrai pavojinga.

Tėvelis tų istorinių suiručių laiku labai rūpinosi, kaip išsaugoti M. K. Čiurlionio kūrinius: karo metais jie buvo slepiami Lietuvos banko seifuose. Kai vokiečiai atėjo į muziejų ir davė nurodymą supakuoti pasirinktus eksponatus, norėdami juos išsivežti į Vokietiją, tėvelis su p. Kuprevičiumi, muziejaus sekretoriumi, paruošė paketus. Bet į juos pridėjo akmenų. Taip nuo išgrobstymo buvo išsaugota daug muziejinių vertybių.

Kai 1944 metais Lietuvoje vėl ėmė šeiminkauti sovietai, tėvams jų namo pirmame aukšte vietoje buvusių 6 kambarių buvo palikti gyventi tik du. Tas gražus gyvenimas buvo nutrauktas. Tėtis po kurio laiko buvo atleistas iš M.K. Čiurlionio muziejaus direktoriaus pareigų be pensijos, nes jo mąstymas neatitiko sovietinės ideologijos reikalavimų.

Jūs pati pasitraukėte iš Lietuvos ir turėjote susikurti naują gyvenimą. Kaip sekėsi, atsidūrus toli nuo šeimos ir tėvynės?

Pasitraukusi iš Lietuvos, aš atsidūriau Pietų Vokietijoje, vienoje stovykloje kartu su literatais ir poetais Nyka-Nyliūnu, Henriku Nagiu, Liūne Suteima, dailininku Jonynu. Ten atvyko ir Vytautas Kasiulis, Vytautas Kašuba, Romas Viesulas, Adolfas Vališka... Toje stovykloje susibūrė didelis lietuvių kultūros židinys.

Man buvo sunku toli nuo namų, aš nebaigiau Vytauto Didžiojo universitete pradėtų filosofijos studijų, nors Vokietijoje studijavau Tübingeno ir Freiburgo

universitetuose, bet paskui vokiečių filologijos ir socialinius mokslus baigiau Wayne valstybiniame universitete Detroite, MI. Amerikoje dirbau pagal įgytą specialybę, taip pat dėščiau lituanistinėse mokyklose, buvau žurnalistų sąjungos narė, rašydavau straipsnius ir lietuvišką spaudą, taip pat ir į „Draugą“, dalyvavau lietuviškoje veikloje. Pirmasis mano vyras Julius Kaupas, gydytojas ir kartu rašytojas. Su juo susipažinome Kaune, kartu pasitraukėme iš Lietuvos ir susituokėme Vokietijoje. Susilaukėme dviejų vaikų – Algio ir Jūratės. Julius buvo kilęs iš patriotiškos lietuvių šeimos: jo dėdė Antanas Kaupas emigravo į Ameriką XIX amžiaus pabaigoje, buvo vienas iš „Draugo“, vieno iš seniausių lietuviškų laikraščių Amerikoje, steigėjas ir pirmasis redaktorius. Teta, Motina Marija Kaupaitė, brolio pakviesta, taip pat išvyko į Ameriką. Čia ji įsteigė Šv. Kazimiero seserų kongregaciją, dvi ligonines, mokyklas. Juliaus tėvelis, išvykęs pas brolių Antaną Kaupą į Ameriką, baigė universitetą ir grįžo į Lietuvą 1919 metais, buvo Steigiamojo Seimo atstovas, vėliau Lietuvos banko direktorius. 1945 metais tragiškai žuvo, pervažiuotas sovietų sunkvežimio. Mano vyras Julius buvo miesto pasakų kūrėjas, savo kūryboje įamžinęs Kauną. Dabar renčiama spausdinti jo pasakų knyga. Kaupas mirė jaunas, sulaukęs vos 44-erių.

Antrasis mano vyras Algis Augunas buvo inžinierius (Nuo 1951 m. dirbo General Motors kompanijoje, kur įgijo Senior Designer laipsnį, sukūrė daug patobulintų automobiliams. Buvo aktyvus JAV LB veikloje, čia ėjo įvairias atsakingas pareigas, dalyvavo įvairiose lietuvių organizacijose. Jis mirė 2008 metais – red.). Aš per savo gyvenimą patyriau daug įvairių pergyvenimų, visko neišpasakosi. Sūnus Algis buvo patekęs į didelę avariją, bet išgyveno, pasveiko. Dabar su vaikais dabar esame labai artimi – visi kartu pasitarę priimame svarbiausius šeimos sprendimus.

Kaip sužinodavote naujienas apie savo tėvelius ir brolių? Ar teko tarybiniais metais atvykti į Lietuvą?

Apie Lietuvoje likusią šeimą sužinodavau iš laiškų. Mes susirašinėjome, tačiau, bijodama pakenkti, laiškus pasirašydavau ne savo pavarde. Kai pirmą kartą 1973 metais galėjau nuvykti į Lietuvą, buvo gilus sovietmetis. Tuomet tėvelį pamačiau pirmą kartą po daugiau nei 30 metų išsiskyrimo. Mamytės ir nebe-pamačiau, ji mirė – 1967 metais (brolis Dievainis mirė nuo džiovos 1947 metais – red.). Ape jos mirtį sužinojau iš tėvelio laiško. Jis pats, praėjus penkeriems metams po mamytės mirties, vedė Sibiro tremtinę Kazimierą Kairiūkštytę, kuri dirbo muziejuje. Kazimiera, antroji jo žmona, buvo labai pasišventusi mano tėveliui, juo labai rūpinosi, už tai aš jai esu labai dėkinga. Ji kiekvieną vakarą užrašinėdavo tai, ką tėvelis pasakodavo, nes jis turėjo sukaupęs tiek žinių ir prisiminimų – buvo kaip enciklopedija.

Kai lankiausi Lietuvoje, tame mūsų šeimos name buvo įsikūrusių įvairių įstaigų, jis atrodė apleistas. Tėvelio šeimai buvo paskirtas butas Kanto gatvėje. Vėliau Kazimiera padėjo daug pastangų, kad atgautume tą namą ir kad jis taptų A. ir P. Galaunių

muziejumi (1992 metais du pirmieji jo aukštai buvo padovanoti Nacionaliniam M. K. Čiurlionio dailės muziejui su 1586 kvadratinėmis metrų žemės sklypu – red.). Aš ir mano vaikai labai mylėjome Kazimierą ir jai esame amžinai dėkingi už tai, kad ji taip mylėjo mano tėvelį ir juo rūpinosi. Ši moteris man buvo kaip sesuo.

Ar galite papasakoti apie pirmąjį, po daugelio metų įvykusį susitikimą su tėčiu?

Labai gerai iki šiol prisimenu tą pirmąją savo viešnagę Lietuvoje. Tada į Vilnių buvo galima skristi tik per Maskvą arba Leningradą. Kai mūsų lėktuvas jau leidosi Vilniaus oro uoste, buvo matyti, kaip pasitinkantys žmonės stovi. Ir staiga jie pasileidžia kažkur viena kryptimi bėgti. Gal jiems pasakė, kad atvykusieji eis per kitus vartus? Bet mes, atvykusieji iš užsienio, buvome kareivių palydėti ten, iš kur ką tik nubėgo laukusieji. Prisimenu, pirmasis mūsų pasimatymas su tėveliu buvo jaudinantis ir kažkoks, atrodė, nerealus. Buvo tamsu, nes mūsų lėktuvas nusileido vėlai vakare. Tėvelis buvo su berete, jis man pasirodė visai nepasikeitęs nuo to laiko, kai jį mačiau paskutinį kartą. Jis žiūrėjo mane – tikriausiai tikėjosi pamatyti mergaitę. Bet atvyko suaugusi moteris. Buvo ir skaudi, ir džiaugsminga akimirka. Po to, kai pasisveikinome, mus atskyrė. Tie, kurie atskrido, turėjo visi važiuoti į viešbutį, o juos pasitikusieji – į namus. Į Kauną aš galėjau nuvykti tik keturioms valandoms, daugiau svečiuotis tame mieste neleido. Kaip dabar pagalvoju, tėvelis taip mylėjo Lietuvą, kad tvirtai pasirinko joje gyventi. Juk kai prasidėjo karas, švedai jam siūlė važiuoti gyventi į Švediją, bet jis atsisakė.

Paskui dar lankiausi Lietuvoje. Paskutinį kartą

Sūnus Algis Kaupas (d.) remia ir palaiko mamos idėjas bei darbus.

D. Kaupas-Augunas asmeninio archyvo nuotraukos.

tėvelį aplankiau 1988 metų vasarą. Jis buvo jau labai silpnas. Pas juos gyveno jų draugė Levutė, kuri padėjo Kazimierai prižiūrėti tėvelį. Jis mirė tų pačių metų rudenį. Kai buvo išleista Zitos Žemaitytės monografija apie tėvelį, ji turėjo atvažiuoti į Kauną ir jam pati įteikti ką tik pasirodžiusią knygą. Kazimiera pasakojo, kad tam susitikimui gražiai aprenge tėvelį. Jis prieš mirtį spėjo pamatyti tą knygą.

Tėvelis man paliko priesaką mylėti Lietuvą, ir tas priesakas nebuvo išsakytas žodžiais, tai buvo jo paties ir jo kartos žmonių Lietuvai nugyventas gyvenimas. Džiaugiuosi, kad tėvelio ir mamytės namai yra skirti muziejui ir jo edukacinei veiklai, kad šeimos biblioteka, kurioje surinkta 12 tūkstančių knygų, meno kūrinių ir kitos šeimos vertybės liko Lietuvai ir jos žmonėms.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Sendraugių stovyklos dalyviai, šią vasarą Dainavoje.

Dainos Čyviėnės nuotraukos

Metų laikai

Diena po dienos Sendraugių stovykloje Dainavoje

Tęsinys. Pradžią rugpjūčio 7 d. laidoje

Po metų pertraukos Dainavos stovyklavietėje Sendraugių stovykla vėl buvo rengiama. Liepos 17–21 d. į stovyklą suvažiavo 65 stovyklautojai – nuo 3 mėnesių iki daugiau kaip 80 m. amžiaus. Stovyklos programa dažniausiai vyko lauke, po atviru dangumi.

Antradienis – liepos 19 d. Lionė Kazlauskienė

Rytą mus prikėlė A. Vivaldi „Rudens simfonijos“ garsai, nors už lango švytėjo gražus, saulėtas vasaros rytas. Susirinkom šventovėje (arbo Dievo kūrinių uodų karalystėje) šv. Mišioms, kurias atnašavo kun. Joe Bosco iš Manchesterio St. Mary parapijos. Po pusryčių ir bendro dainavimo vaikūčiai iškeliavo su Gintare Daulyte, padedant Ramunei Kubiliūtei ir jauniems vadovams, pinti draugystės apyrankių, o suaugusieji rinkosi į salę klausyti Marijos Čyvaitės paskaitos apie 2019 m. „Misija Sibiras“ kelionę į Kazachstaną Respubliką ieškoti ir tvarkyti lietuvių tremtinių ir politinių ka-

linių kapinių. Žygyje dalyvavo 15 žmonių su vadovu. Marija buvo vienintelė dalyvė iš užsienio. Dviejuose trumpuose filmuose matėme dalyvius išvykstant ir grįžtant iš ekspedicijos. Marija trumpai papasakojo, kad dalyvauti šiame žygyje buvo daug norinčių ir ji jautėsi labai laiminga, patekusi į komandą. Prieš išvykstant į Kazachstaną buvo daug intensyvaus pasiruošimo – anketų pildymai, bandomasis žygis, pamokos, kaip statyti medinius kryžius. Pačioje kelionėje dalyviai viską nešėsi ant pečių. Jie aplankė 18 kapinių ir sutvarkė 130 lietuvių kapų.

Gaila, bet šiais metais dėl nepalankių politinių sąlygų keliauti į Rusijos kraštus ir vykdyti „Misija Sibiras“ planus buvo nuspręsta atsisakyti, tačiau Marija pranešė, kad jaunimui reikia veikti ir todėl JAV Lietuvių Bendruomenė kartu su JAV Lietuvių jaunimo sąjunga įsteigė naują projektą „Šaknys“. Portland, Oregon, gyventojas Viliaus Žalpio sumanymu (apie kurį jis yra pasakojęs ateitininkų Studijų dienoje Dainavoje) Šiaurės Amerikoje bus ieškoma lietuvių imigrantų senųjų kapinių. Šių metų rugpjūčio 12-

16 d. kapų bus ieškoma pietinėje Illinois dalyje, bus statomas paminklas, klausomasi pranešimų apie šeimos šaknų ieškojimą bei lietuvių įtaką JAV istorijai. Daugiau informacijos galima rasti JAV LJS ir JAV LB „Facebook“ ir „Instagram“.

Baigdama Marija pasidalijo nuomone, kad tolesnis lietuviybės puoselėjimas remiasi į vartotojų bei kūrėjų sąvokas – tai yra, kad būdami vaikai mes tik imam ir vartojam, o paaugę turim kurti ir dirbti kitiems. Mes turime prisiminti, ką protėviai mums sukūrė ir ką perduosime savo anūkų vaikams.

Vaikams bei suaugusiems buvo smagu prisijungti prie Lidijos Polikaitienės vedamo „Varpelių“ choro. Buvo nuostabu, kaip lengvai išmokom gaidų varpeliais skambinti žinomas lietuviškas dainas!

Po pietų ir laisvalaikio prie Spygliaus ežero Adrija Neverauskienė bei Ilona Didžbalienė surengė vaikams havajietišką „luau“ – pasidabinę gėlių vainikais, vaikai atsigavimui ruošė tropinius gėrimus.

Tėveliai susėdo lauke diskutuoti apie JAV LB reikalus su JAV LB pirmininku Arvydu Urbonavičium. Sužinojom, kad JAV LB – jau 70 metų. Ir nors daug padaryta, bet dėl savo vaikų ir savo pačių ateities svarbu toliau tęsti šios organizacijos veiklą. Buvo nemalonu išgirsti, kad tik 10 proc. Amerikoje gyvenančių lietuvių priima lietuviybę ir tik 7 proc. vaikų lanko lietuvišką mokyklą. JAV LB organizacijai priklauso visi JAV lietuviai ir jos tikslas yra būti lyg skėčiu visoms JAV lietuvių organizacijoms. Strateginis planas numato, kaip įtraukti kuo daugiau jaunimo į lietuvišką veiklą ir kaip atskiros organizacijos galėtų vienos kitoms padėti. Arvydas papasakojo apie ateities planus surengti Idėjų mugę, Lyderystės kursus ir naudotis „App“ technologija lietuvių pomėgių grupių sujungimui.

Pirmadienio vakaro programa buvo laužas, o tema – metų laikai. Visi išradingai vaidino, deklamavo eilėraščius, dainavo dainas, grojo muzikos instrumentais.

Vaikams sugulus, Marius Kriaučiūnas pristatė lietuvių dail. Ernesto Zacharavičiaus meną. Ernestas gimė ir augo Lietuvoje, o pastudijavęs dailę nutarė nusikelti į Malaiziją ir puoselėti gatvės meną. Po kiek laiko tas mažas Malaizijos miestelis, kur jis apsistojo, pasaulyje išgarsėjo kaip gatvės meno sostinė. Naudodamas Zach vardą Ernestas yra tapęs sienas visuose pasaulio kontinentuose. Jo menas žaismingas, dažnai trijų dimensijų, kūriniuose kartojasi vaikų džiaugsmo išraiškos.

Antradienis – liepos 20 d. Ramunė Kubiliūtė

Grojant A. Vivaldi muzikai žiemos tem, stovyklautojai kėlėsi ir dieną pradėjo užkopę į kryžių kalnelį (kurį šiemet puošia dar vienas, Polikaitių šeimos per pandemiją užsakytas ir meistro iš Clevelando sukurtas kryžius). Sustojus ratu sukalbėta malda ir perskaitytas tos dienos Šv. Rašto skai-

Sendraugių stovykloje susitiko potencialas su patirtimi – naujagimis Čyvuokas su savo promočiuote Aldona Kamantiene.

tinys „kas gi mano motina ir kas mano broliai“, trumpai aptarta jo prasmė.

Po bendro dainavimo Inga Radzevičienė ir Kathy Brakauskas nusivedė jauniausius stovyklautojus parankioti akmenėlių, kuriuos vėliau meniškai nudažė. Suaugusieji susirinko klausytis Grasildos Reinytės pasakojimo „Adelė Dirsyte – šventumo pavyzdys“. Grasilda, turinti Pastoracinės teologijos magistro laipsnį, jau per 20 metų dėsto tikybą amerikiečių mokyklose bei Pal. Jurgio Matulaičio misijoje ir Maironio lituanistinėje mokykloje Lemonte. Ji pasakojo, kad vis ieško naujų būdų, kaip sudominti jaunimą tikėjimu. Štai atsirado proga – ji pastebėjo, kad vietinėje katalikų mokykloje vaikai mokomi apie Holokaustą, bet nekalbama, jog per Antrąjį pasaulinį karą nukentėjo ne tik žydų tauta, bet ir įvairių valstybių gyventojai, įskaitant Lietuvus, kurie buvo ištremti į Sibirą. Kiek daug šviesių tikinčiųjų ir dorų žmonių nukentėjo dėl tiesos, o katalikų mokykloje jie neminimi ir mokytojų nežinomi. Suprasdama, kad trūksta gerai paruoštos medžiagos anglų kalba apie lietuvių kankinius, Grasilda savo ruožtu pradėjo ruošti vaikams tinkamus skaitynius.

Tęsinys 7 pusl

Marius Kriaučiūnas supažindino Sendraugių stovyklos dalyvius su lietuviu menininku Ernestu Zacharavičiumi – „gatvės meno“ puoselėtoju Malaizijoje.

Cicero lietuviai apžvelgė metų veiklą

Giedrė Knieža ir kun. Gediminas Keršys pristato JAV LB jubiliejinę vėliavą Cicero lietuviams. Ramunės Kubiliūtės nuotraukos

Cicero JAV LB pirmininkė Milda Šatienė

Sumažėjus suvaržymų dėl COVID-19, viena seniausių JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) apylinkių – Cicero, IL – atnaujino savo veiklą. Dar metų pradžioje kunigas Gediminas Keršys pradėjo aukoti šv. Mišias Cicero šv. Antano bažnyčioje, kur Vilma Liobikienė gieda giesmes ir groja vargonais.

Liepos 18 d. parapijos kavinėje įvyko Cicero LB metinis-ataskaitinis susirinkimas. Valdybos sekretorė Genė Salyga perskaitė 2020 m. veiklos

protokolą – dėl viruso apylinkės veikla buvo ženkliai sumažėjusi. Išdininkė Vida Kuprytė supažindino su finansų apskaita. Revizijos komisijos pirmininkas Mindaugas Bielskus patvirtino, kad finansai tvarkomi teisingai ir padėkojo Vidai už sąžiningą darbą.

Valdybos pirmininkė Milda Šatienė apžvelgė šių metų veiklą. Dėl pavojingo viruso plitimo buvo nutarta kavinės patalpų laikinai nenaudoti, o renginius praveisti bažnyčioje. Pirmas metų renginys įvyko vasario 14 d. – po šv. Mišių buvo minima Vasario 16-oji ir

JAV LB įkūrimo 70-čio sukaktis. M. Šatienė prisiminė daug pasižymėjusių prieš 65 metus įkurtos Cicero apylinkės bendruomenininkų. Renginyje dalyvavusi JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Giedrė Knieža papasakojo apie jubiliejinį metų kultūrinius renginius. Cicero vardas buvo įrašytas į jubiliejinę vėliavą, kuri vėliau apkeliaavo visas JAV Lietuvių Bendruomenes. Vargonininkė V. Liobikienė atliko trumpą programėlę.

Gegužės 9 d. šv. Antano bažnyčioje buvo minima Motinos diena, ta pro-

ga buvo paruošta meninė programėlė. Visos motinos ir močiutės buvo pasveikintos, įteikiant joms rožių.

Cicero apylinkė aktyviai dalyvavo JAV LB tarybos rinkimuose.

Bendruomenės nariai taip pat dalyvauja kituose lietuviškuose renginiuose. Liepos 4 d. švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje išlydėjome į Lietuvą kadenciją baigusį LR generalinį konsulą Čikagoje Mantvydą Bekešį. Jam buvo įteikta Cicero parapijiečių nuotrauka su padėkos atviruku, kurį meniškai sukūrė Jonas Kuprys. Bendruomenės atstovai dalyvavo Liepos 6-osios – Karaliaus Mindaugo karūnavimo dienos minėjime Lemonte, kur giedojo Lietuvos himną.

Metinis-ataskaitinis susirinkimas baigėsi rinkimais į apylinkės valdybą. Buvo išrinkti šie nariai: Audronė Bernatavičienė, Vida Kuprytė, Algis ir Danutė Kirkos, Saulius Kuprys, Gintarė Janus, Vilma Liobikienė, Jolita Kisieliūtė-Narutienė, Gene Salyga, Milda Šatienė, Aldona Zailskas. Į Revizijos komisiją išrinkti: Mindaugas Bielskus (pirmininkas), J. Kisieliūtė-Narutienė ir Agnietė Malela.

Pirmajame apylinkės valdybos posėdyje, vykusiame rugpjūčio 1 dieną, pagal JAV LB įstatus, valdybos nariai pasiskirstė pareigomis: M. Šatienė – pirmininkė, G. Salyga – sekretorė, V. Kuprytė – išdininkė. Posėdyje aptarta taip pat ir ateities veikla.

JAV LB Cicero apylinkės inf.

Į savo tikybos pamokas įtraukė ištraukas iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos, rodė Gintauto Martynaičio piešinius iš 2008 m. Lapteviečių draugijos išleistas knygos „Lietuviai Arktyje“ ir pan.

Grasilda toliau svarstė, koks šventasis labiau būtų priimtinas jaunimui. Taip, kunigai, įskaitant jos dėdę arkivysk. Mečislovą Reinį, buvo šventi žmonės, tačiau jie kunigai, jie vaikų akyse neturi pasirinkimo nebūti šventais. Bet kaip apie pasauliečius? Dažniau ir dažniau Grasilda pagalvodavo apie Adelę Dirsytę, paprastą lietuvaitę, ateitininkę, mokytoją, kuri atliko nepaprastą darbą. Jos ir jos draugių Sibire surašyta maldaknygė „Marija, gelbėk mus“, slapčia pasiekusi Vakarų, buvo išversta į 14 pasaulio kalbų! Per kančias ji neapleido savo tikėjimo. Grasilda pasakojo, kad taip jai atėjo mintis apie Adelę Dirsytę jaunimui parašyti knygą.

Grasilda parašė apie Adelės gyvenimą tekstą, tinkamą vaikams. Tada pradėjo ieškoti iliustratoriaus. Susižavėjusi dailininkės Rūtos Čigriejūtės darbais, Grasilda ją pakvietė į bendros kūrybos projektą. „Magnificat“ leidykla knygą „Adelė Dirsytė“ išleido 2020 m. Autorė išreiškė viltį, kad knyga nebus vien skaitoma, bet kad ji įkvėps mokytojus ir vaikus toliau kažką kurti. Štai Lietuvos jaunųjų ateitininkų stovykloje pati iliustratorė Čigriejūtė vedė maldaknygių sudarymo užsiėmimą su vaikais.

Pasak Grasildos, tokių užsiėmimų galėtų būti ir jaunųjų ateitininkų būreliuose bei lituanistinėse mokyklose. Pranešimo pabaigoje Grasilda perskaitė maldą, atspausdintą ant skirtuko, kurį gauna kiekvienas, išsigijęs knyga. Meldžiamės dėl Dievo tarnaitės Adelės Dirsytės tolesnio kelio į šventuosius, nes ji yra besąlygiško atleidimo, kantrumo ir šventumo pavyzdys. Išsigiję knygą, popietės dalyviai galėjo parašyti autorės parašo.

Po pietų – sportavimas, maudymasis, pavakariai. Vaiva ir Matas Čy-

Sendraugių ateitininkų stovyklos jaunimas.

Trubadūrai Aliukas Anužis ir Lukas Kulbis dainavo prie degančio laužo Sendraugių stovykloje.

vai vedė jaunimo užsiėmimus. Vaikai su vadovais kūrė lėktuvėlius, spalvino „Mardi Gras“ kaukes, dėliojo dėlionės, šoko, kreida piešė gėles ant cemento, skaitė ir klausėsi pasakų. Tuo pačiu metu dailininkė Viktorė Siliūnienė pamokė vyresnius atkavėlės technikos, ir po valandos stovykloje atsidarė Dainavos peizažo paroda.

Po šeimininkės Zitės ir Antano Kušeliauskių skaniai paruoštos vakarienės šventiškai apsirengę vaikai, studentai ir mamytės rateliais ir poromis pašoko kelis šokius. Tada visi paskutinį kartą susirinko nuleisti vėliavų ir padėkoti stovyklos organizatoriams. Ilgų kalbų nebuvo, nes užėjo tamsūs debesys, ir, prieš plūptelėjant lietuviams, visi suskubė į valgyklos pastatą nešti stalus ir palapines, meno darbus bei plakatus. Vyresniam jaunimui teko rinktis viduje žaisti vaidybos ir piešinių žaidimų Dainavos ir lietuviška tematika. O kiti stovyklautojai ėjo dėtis daiktų ar miegoti, nes rytojaus dieną laukė kelionė namo.

***

Trečiadienį po pusryčių, sutvarkę patalpas, visi išsiskirstė. Tuo ir baigėsi šių metų neįprasta, bet miela viešnagė Dainavoje. Ačiū 2021 m. Sendraugių stovyklos rengimo komitetui ir stovyklautojams už smagią bei turiningą stovyklą, geranoriškumą ir šeimyniškumą. Nepaisant griežtesnių stovyklavimo gairių, gyvenimo su uodais ir vieno vakaro lietaus valandėlių, stovykloje teko džiaugtis geru oru, bendryste ir prasminga programa. Gera buvo vėl Dainavos gamtoje pabūti ir pasidžiaugti praėjusią vasarą suremontuotais stovyklos pastatais. Šių metų ateitininkų veiklos cikle liko dar viena stovykla – Kennebunkport, Maine, vykianti Sendraugių studijų ir poilsio savaitė. Laukiame ŠAA šventės „Užkurkime židinį“ lapkričio mėnesį. Labiausiai – viltingai laukiame atgaivintos ateitininkų veiklos per visus ateinančių metų laikus.

Ar tu esi lietuvis?

AMANDAS RAGAUSKAS

Jau trisdešimt pirmus metus su šeima gyvename JAV, Los Angeles apylinkėse. Tačiau, kaip rašė Jurgis Zauerveinas, „Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt“. Mano supratimu, apie lietuvių būtumą reikėtų pradėti kalbėti prisimenant ištakas – vietą, kurioje esi gimęs.

Pirmoji dalis. Esu gimęs Lietuvoj, šalėlėj mylimoj

Gimiau laikinosios sostinės senamiestyje, Kauno žydų ligoninėje. Pirmieji penkeri mano gyvenimo metai

Lietuviška šeima: Veronika, Amandas, Andrius ir Amanda.

prabėgo poeto Jono Mačiulio (Maironio) name-muziejuje su visa gausia mamulytės, Dalios Jankauskaitės mamos šeima ir, aišku, su tėvu Amandu Ragausku. Vėliau, mamai gavus buhalterės darbą tuometėje Pabaltijo geležinkelio technikos mokykloje, šeima persikraustė gyventi į valdžios suteiktą butą V. Majakovskio gatvėje (filosofo E. Kanto gatvė, sovietams oku-

pavus Lietuvą, buvo pavadinta šio sovietų poeto vardu). Ten gyvendamas patyriau pirmą rimtą Dievo gailėstingumo apsireiškimą. Geležinkeliečių mokyklos kieme ant žemės mėtėsi nuo stulpo atitrūkęs elektros laidas. Žaisdamas kieme nevalingai jį kliudžiau. Ir tik dėka kaimynės žento Povilo Samonio, kuris nuplėšė nuo manęs tą laidą, likau gyvas.

Namuose Kaune kartu su mumis gyveno mamulė Petronėlė – nuostabaus gerumo moteris. Jauna netekusi vyro, ji viena užaugino šešis vaikus. Petronėlei piršosi ne vienas vyras, bet ji sakdavo, kad joks kitas vyras jos vaikams neatstos tikro tėvo. Tai buvo labai pamaldi moteris. Iš jos su broliu Rolandu išmokome kasdienių maldų. Rytą ir vakarą klūpėdavome visi trys ir, kaip mamulė sakdavo, kalbėdavome poteries, o sekmadieniais visa šeima eidavome į Mišias Kauno Šv. Petro ir Povilo arkikatedroje bazilikoje.

Šiaip jau esu vienas tų laimingųjų, kuris nuo penkerių vasaras leisdavo mažame Dzūkijos miestelyje Simne pas tėtuką Jokūbą ir močiutę Elena Ragauskus. Tėtukas tarnavo vargonininku Simno Šv. Mergelės Marijos į Dangų Ėmimo bažnyčioje, o močiutė savo rankose laikė visas namų ūkio vadeles. Vaikystėje patyriau didžiulę senelių meilę, mat buvau pirmas jų anūkas.

Tėtukas su močiute gyveno Simno klebonijos pastate.

Kiekvieną sekmadienio rytą pro virtuvės langą matydavau bažnyčios šventoriaus kalnelį, nustatytą aplinkinių kaimų maldininkų vežimais. O Mišių metu sėdėdavau prie tėtuko ir stebėdavau, kaip jis vargonuoja. Tie vaizdai neišdilo iki šiol.

Tuo metu bažnyčios klebonas buvo kunigas Juozas Žemaitis, kuris vėliau tapo vyskupu. Jis buvo labai mie-

„Į šokį nėriau ir siela, ir kūnu“. Grupė „Retro“.

Asmeninio archyvo nuotraukos

las ir dėmesingas kunigas. Visada pakalbėdavau, pasiūlydavau perskaityti knygelių ir ragino mokytis groti fortepijonu, kuris užėmė pusę tėtuko kambario. Aišku, vis žadėdavau – kaip gi atsakys kunigėliui. Beje, buvau šiek tiek pramokęs groti, su tėtuku pagrodavome ir keturiomis rankomis. Deja, tos puikios galimybės tapti pianistu neišnaudojau. Buvau labiau linkęs su draugais žaisti futbolą nei muzikuoti. Tėtukas buvo labai švelnaus būdo ir nevertė nuo ryto iki vakaro „varinėti“ gamų. O gal ir suprato, kad muzikanto iš manęs nebus...

Buvau azartiškas žvejys ir plaukikas. Pro Simną tekėjo upe-liukas, o apylinkėse buvo du ežerai. Upelis buvo pilnas žuvų, tad jame su draugais prižveždavome aukščių ir kilbukų, o su dėde Brunonu žveždavome Gilučio ežere. Iš jo vandenų traukdavome kuojas, karšius ir ešerius.

Nauja pramoga atsirado, kai kunigas Juozas nusipirko motociklą „Jawa“. Simno bobulėms tai kėlė didžiulį pasipiktinimą, o man pasitaikė proga pasivažinėti. Kunigas Juozas po vakarinių Mišių mėgdavo važiuoti išsimaudyti Gilučio ežere. Kartu keliaudavau ir aš. Bendrystė su tuo nuostabiu žmogumi tęsiasi iki šių dienų. Jis kaip vyskupas emeritas dabar gyvena Marijampolėje, tad šv. Kalėdų ir šv. Velykų proga pasikeičiame sveikinimo atvirukais, o 2019-aisiais, viešėdamas Lietuvoje, jį aplankiau. Nors jau sulaukęs 90-ties dar buvo žvalus. Užtikau besirengiantį vakarinių Mišių pamokslui, susitikimas buvo maloniai jaudinantis.

Praėjo mano vaikystė, numirė tėtukas, močiutė ir mamulė, palikę man

didelį turtą: Dievo ir artimo meilės supratimą. Vedžiau tremtinių Jono ir Jadvygos dukrą Veroniką. Vesdamas apie jų tremtį nieko nežinojau, nes sovietmečiu tai buvo paslaptis. Tik Lietuvai atgavus Nepriklausomybę sužinojau jų gyvenimo istoriją, kad būdami jauni jie su šeimomis buvo ištremiti. Jonas buvo partizanas ir tik per stebuklą liko gyvas. Su Jadvyga jis susipažino tremtyje. Vedė ją ir susilaukė dukros. Norėjo pavadinti Veronika, bet sovietai tokio vardo nepripažino ir

Scena iš spektaklio „Smėlio dėžė“

į gimimo liudijimą įrašė Vera, dar ir Jerusevičienės pavardę ikeverzojo. Iš savo žmonos sužinojau, kaip sunkiai šeimai sekėsi įsikurti sovietų Lietuvoje. Teko gyventi ir malkinėje, ir gamyklos, kurioje tėvai dirbo, darbininkų persirengimo patalpose.

Mudu su Veronika susilaukėme dviejų vaikų: dukros Amandos ir sūnaus Andriaus. Kai jie paūgėjo, nusprendėme leisti lankyti vaikų folkloro ansamblį „Tututis“. Jam vadovavo Tautinių muzikos instrumentų muziejų tuo metu Kaune kuriantis muzikas Vaidotas Stulga ir jo žmona Gražina. Tai buvo dar viena Dievo dovana – patekome į puikų kolektyvą, kuriame vyravo tautinio atgimimo atmosfera.

B. Brazdžionio biusto atidengimo iškilmės.

B. Brazdžionio kiemelyje vaidiname kartu su Justina Grumšlyte-Brazdžionis.

Amandas ir Justina – „angelai”.

Sutikome daug nuostabių žmonių, kuriems rūpėjo lietuviškas tautinis menas. Susidraugavau su maestro V. Stulga, jis mane pakvietė dirbti muziejuje jo pavaduotoju.

Antroji dalis. Emigracija

Atsirdus galimybei pasidairyti po pasaulį, su brolio šeima emigravome į JAV. Los Angeles gyveno mamos sesuo Danutė Domkus su šeima. Teta mus priėmė naujo gyvenimo pradžioje. Nuostabi moteris, dar gyvendamas Lietuvoje, susirašinėjau su ja. Kaip minėjau, jos mama, o mano mamulė buvo pirmoji, išmokiusi poterių, o teta Danutė tapo mano gilesnio tikėjimo pažinimo mokytoja. Iš Dievo malonės tuo laiku susipažinau su keletu Kauno kunigų seminarijos klierikų. Bendravimas su jais dar labiau sustiprino tikėjimą.

Su Rita Preikšaitė „Lietuvių dienose”, 2019 m.

Atvykęs į Los Angeles, pradėjau dairytis savo vietos lietuviškoje visuomenėje. Pradėjau mokytojauti Šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje, vaidinti Los Angeles dramos sambūryje (LADS). Sutikau daug puikių žmonių, kurie padėjo apsibrasti naujoje vietoje. Tuo metu dar veikė nemažai lietuviškų organizacijų. Ne vienoje jų gavome pasiūlymų prisidėti prie jos veiklos. Pasirinkau pedagoginę ir meninę veiklą, o Lietuvių Bendruomenės (LB) veikla netraukė. Supratau, kad tai labai rimta organizacija, padėjusi vadinamosios antrosios bangos lietuviams nepamesti atvykus į naują šalį, bet mane labiau traukė kultūros organizacijos, juolab kultūrinės veiklos netrūko. Lietuvoje neteko vaidinti saviveikliniuose dramos būreliuose, bet tuometinio LADS pirmininko Vinco Dovydaičio kvietimu patekęs į išeivijos teatro sceną, joje užsilikau ilgam. Viliojo sava lietuvių kalba perduoti personažų išgyvenimus. Pirmas spektaklis, kuriame vaidinau, buvo režisieriaus Algimanto Žemaitaičio statytas veikalas „Karalius vagis”. Jame teko kurti pagrindinio personažo Jono vaidmenį. Sambūris mane žavėjo tuo, kad statė vien lietuvių dramaturgų kūrinius. Tačiau ypač žavėjo pažintis su režisieriumi Petru Maželiu. Tai – buvęs Kauno valstybinio teatro aktorius, šio teatro choro dainininkas ir baletų šokėjas. Tarnaudamas Lietuvos kariuomenėje jis pasižymėjo dar ir dailininko gabumais, tad režisuojamiems spektakliams Los Angeles pats kūrė dekoracijas. Jis buvo tikras lietuvių kalbos žinovas ir patriotas.

Vėliau keliai suvedė su lietuvių aktore Olita Dautartaite, kuri LADS kvietimu atvyko į Los Angeles statyti pačios parašytą pjesę apie Mikalojų Konstantiną Čiurlionį. Man teko didžiulę garbę kurti genialaus

dailininko ir kompozitoriaus įvaizdį.

Po sambūrio buvo įdomus dešimtmetis su „Retro” šokių grupe. Vadovės Sigitos Barysienės entuziazmas paviliojo nerti į šokių ir siela, ir kūnu. Kiekvieną penktadienio vakarą repetavome iki devinto prakaito. Pirmas pasirodymas įvyko Los Angeles Lietuvių dienų kermošiuje. Pakerėjome publiką, gal ne tiek meistriškumu, kiek šokių naujumu, mat mūsų grupė šoko išeivijai dar nežinomus miestelėnų šokius. Man jie taip patiko, kad net tapau šokių grupės lyderiu. Su „Retro” koncertavome daugelyje JAV miestų, Kanadoje ir Lietuvoje.

Toliau sekė naujas kūrybinis etapas. Į Los Angeles gyventi atvyko Lietuvos teatro aktorė Justina Grumšlytė, vėliau ištekėjusi už Arūno Brazdžionio. Ji pasiūlė įkurti „Just Milli’n Around” teatrą, kuriame dviese vaidinome jos parašytas pjeses ir kūrėme „Auksinės vinies” nominacijų šou. Tai – beribio talento ir jaunatviškos energijos kupina jauna moteris.

Galiausiai kartu su Justina mokytojaujant lituanistinėje mokykloje, kilo mintis įkurti poeto Bernardo Brazdžionio vardo išeivijos menininkų atminimo kiemelį – jo dešimtmetį minėsime 2022 metais. Kiemelio architektas – dailininkas Sigitas Šniras. O B. Brazdžionio biusto kūrėjas – jo kurso draugas iš Kauno, skulptorius Gintaris Česiūnas. Kiemelyje iki šiol vyksta kūrybiniai vakarai, kuriuose dalyvauja poetai, rašytojai. Taip pat rengiamos kasmetės Vytės Nemunėlio „Meškiuko Rudnosiuko” šventės. Los Angeles lietuviams tai – neįkainojama kultūrinė erdvė.

Vienu metu buvau laikraščio „Draugas” korespondentas, redagavau „Vakarų” puslapį. Turbūt buvau menkas žurnalistas, nes ilgainiui redakcija puslapį uždarė. Šiuo metu rašau savo išpūdžius apie puikų šonasydininką (automobilių sportas) Aurimą Bakchį, lietuvių, rungtyniaujančių prestižinėje Formula Drift lygoje. Varžybų metu plevėsuoja lietuviška trispalvė, varžybų programoje skelbiama, kad Aurimas Bakchis yra iš Kauno (Lithuania).

Ne vienus metus teko vesti JAV Vakarų apylinkės LB rengiamą Lietuvių dienų festivalį. Su S. Barysiene ne kartą buvome šio festivalio režisieriai. Vienais metais dienose su specialia programa dalyvavo ir LADS. Apatinėje parapijos salėje įrengėme pastogę „Pas Ragą”. Dekoracijas sukūrė dailininkas S. Šniras ir tekstilininkė Aušra Maculevičienė. Programos režisieriai buvo Laisvūnė ir Gintaras Laurinkai. Su daina marširavome po parapijos kiemą kviesdami svečius į pastogę „Pas Ragą”, kurioje vyko neparkuojamas koncertas pagal „Keistuolių teatro” dainas su šokiais ir humoristine Laisvūnės bei LADS aktorių programa.

Šiuo metu esu „užtarnautame poilsyje”, kurį (irgi iš Dievo malonės) užsitarnavau dirbdamas dviejų lietuvių Mindaugo Gedgaudo ir Liudo Reivydo sukurtoje bendrovėje „ARC Machines”. Dabar sekmadieniais patarnauju Mišiose Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Prieš „kaukių balių” (pandemija) mokiau vaikus patarnauti šv. Mišioms.

Beje, dabar, kai viską čia surašiau, supratau, kad tikrai esu lietuvis. Lietuvybė manyje – iš Dievo ma-

„Lietuvių dienų” vedėjai. 2019 m.

lonės, per senelius, tėvus ir gyvenime sutiktus žmones. Lietuvybės išmokti neįmanoma. Lietuviui reikia gimti.

Kalbant apie lietuviybę išeivijoje, regis, tai – jau sudėtingesnis klausimas. Lituanistinė mokykla (lenkiu savo žilstančią galvą prieš visus/as mokytojus/jas) gali išugdyti tik lietuvių tarpusavio bendrystę. O lietuviybę, lietuvių kalbą pirmiausia turi įskiepyti tėvai.

„Retro” aktoriai – abudu su žmona Veronika. 2007 m.

LB – stipri ir gyvybinga organizacija. Pagarba jai už tai, kad jau 70 metų veikia JAV lietuviybės išlaikymo srityje. Linkėčiau, kad daugiau dėmesio ir finansinės paramos būtų skiriama kultūrinei veiklai.

Šiaip tai labai gaila, kad šių dienų pasaulyje trūksta rimtų autoritetų arba jie nustumiami į paribius. Genijus Albertas Einšteinas yra pasakęs: „Pasaulį valdo kvailumas, baimė ir gobšumas”. Ir, manau, kol žmonės neatsigręš į tikrąsias vertybes, kol ir toliau ignoruos Dievo buvimą, nesupras savo prigimties, pasaulis degraduos. O lietuviybė, duok Die-

Grupė „Retro”: šokam tvistą.

ve, išliks bent jau Lietuvoje. Juk pirmais gyvenimo metais ir Los Angeles drauge su keletu bičiulių buvome subūrę vadinamąjį Trečiabangių subuvimą. Pradžioje viskas vyko labai nuoširdžiai, tačiau žmonės yra tik žmonės – kol jiems reikia saugaus prieglobsčio, jie telkiasi bendrystei. Vėliau dažnu atveju nugali polinkis kurti materialinę gerovę, o dvasinė lieka nuošalyje...

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA

Galima programišių ataka prieš URM

Vilnius (LRT.lt, BNS) – Programišiai skelbiasi įvykdę ataką prieš Užsienio reikalų ministeriją. Įsilaužus į pašto serverius, esą pavogta per pusantro milijono ministerijos susirašinėjimų su ambasadomis užsienio šalyse, NATO partneriais, o kai kurie dokumentai su žymomis „slaptai“.

Vienas programišius siūlo įsigyti duomenis, kuriuos esą pavyko pavogti per kibernetinę ataką prieš Užsienio reikalų ministeriją.

Programišiai forumuose tiki, esą Lietuvos diplomatai susirašinėdami atskleidė Jungtinių Valstijų paslaptis prieš Europą – daugiausia dėl „Nord Stream-2“. Neva, laiškuose taip pat aptariamieji santykiai su Baltarusija ir Kinija.

Forumo vartotojas teigia, kad dokumentuose aptariamas „pasirengimas karui su Baltarusija“, įskaitant „branduolinius smūgius“.

Rusijos ir Baltarusijos karinės pratybos „Zapad-2021“ turėtų prasidėti rugsėjį, tačiau, anot Lietuvos gynybos pareigūnų, kibernetinis ir informacinis pratybų elementas jau prasidėjo.

Kol kas neaišku, kokie dokumentai buvo nutekinti ir ar jie yra tikri. Anksčiau didelio masto nutekėjimų metu, kurie, kaip įtariama, buvo susiję su Rusijos įsilaužėliais, buvo nutekinta ir tikrų, ir suklastotų dokumentų.

Užsienio reikalų ministerija neneigia, kad prieš ją bandyta surengti kibernetinę ataką, tačiau daugiau detalių nepateikia.

Bet apie tai LRT radijui užsiminė prezidento patarėja Asta Skaisgirytė.

Prezidento patarėja Asta Skaisgirytė pareiškė turinti informacijos apie iš Užsienio reikalų ministerijos (URM) pavogtus dokumentus.

Kibernetinio saugumo specialistas teigia, kad URM jau 2014 metais išpėta, kad jos svetainės kontroliuojamos trečiųjų šalių.

Apie bandymą įvykdyti informacinę-kibernetinę ataką pranešusi Užsienio reikalų ministerija nekomentuoja šalies vadovo Gitano Nausėdos patarėjos užsienio politikos klausimais žodžių.

„Riaušės prie Seimo, riaušės Rūdninkuose, įvairi informacija, pasirodanti tą pačią dieną, kad yra pavogti svarbūs dokumentai iš Užsienio reikalų ministerijos“, – LRT radijui kalbėjo A. Skaisgirytė.

„Per daug sutapimų, kad jie būtų atsitiktiniai“, – pridūrė ji.

LRT radijo žiniomis, tarp informacijos, kurią programišiams pavyko pasisavinti, yra ministerijos susirašinėjimai su ambasadomis užsienio šalyse.

Tai būtų ne pirmas svarbių dokumentų praradimas užsienio reikalų ministerijoje – prieš keletą metų dėl to Lietuvai jau teko aiškintis Europos Sąjungos ir NATO partneriams.

Prezidentas Gitanas Nausėda sako, kad tam tikri požymiai rodo, jog per kibernetinę ataką prieš Užsienio reikalų ministeriją nutekinta įslaptinta informacija.

„Vyksta tyrimas, be jokios abejonės, mes įvertinsime tą žalą, kurią padarė ši kibernetinė ataka. Tačiau yra tam tikrų požymių, kurie rodo, kad tam tikra informacija nutekėjo. Ir tai yra informacija su grifu „slaptai“, – teigė šalies vadovas.

G. Nausėdos teigimu, nutekėjusi informacija „gali padaryti didelės žalos pirmiausia sąjungininkų atžvilgiu“.

JAV palaiko Lietuvą ginče su Kinija dėl Taivano

Washingtonas (ELTA) – Jungtinių Amerikos Valstijų Valstybės departamento atstovas Ned Price tviterio paskyroje pareiškė palaikymą Lietuvai dėl santykių su Taivanu.

„Esame išvien su mūsų sąjungininke Lietuva ir smerkiame Kinijos Liaudies Respublikos pastaruosius atsakomuosius veiksmus – ambasadoriaus Vilniuje atšaukimą ir reikalavimą, kad Lietuva atšauktų savo ambasadorių Pekine. JAV remia Europos partneres, mezgančias ryšius su Taivanu“, – teigė N. Price.

Primenama, kad Kinijos užsienio reikalų ministerija informavo Lietuvos užsienio reikalų ministeriją dėl savo ambasadoriaus Vilniuje atšaukimo konsultacijoms, argumentuodama dėl Lietuvos pozicijos Taivano atžvilgiu bei pasiūlė Lietuvai konsultacijoms atšaukti savo ambasadorių Pekine, teigta URM pranešime.

Lietuvos URM apgailestauja dėl tokio Kinijos žingsnio ir dar kartą pabrėžia, kad, gerbdama vienos Kinijos principą, yra nusiteikusi plėtoti abipusiai naudingus ryšius su Taivanu, kaip ir daugelis kitų Europos Sąjungos ir pasaulio valstybių.

A. Adamkienė gydoma ligoninėje

Vilnius (BNS) – Kadenciją baigusio prezidento Valdo Adamkaus žmona Alma Adamkienė nuo praėjusios savaitės gydoma ligoninėje, tačiau jos sveikata gerėja, sako buvęs šalies vadovas.

„Gal geriausia apie žmonos sveikatą kalbėti su gydytoja, nes mano žmona jau beveik savaitę ligoninėje. Aš nenoriu nieko sumaišyti ir duoti blogą informaciją. Alma nuo ketvirtadienio perkels į Birštoną ir ten bus dvi savaitės atsigavimui“, – sakė V. Adamkus.

URM nekomentuoja apie dokumentų nutekėjimą, apie išpirkos reikalavimą. LRT.lt nuotr.

Sunkiausi finansiniai nusikaltimai – naudojant grynuosius

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba (FNTT) stebi nemažėjantį disponavimą gryniais pinigais. Vien šiuo metu tarnybos atliekamuose ikiteisminiuose tyrimuose rizikingiausiuose verslo sektoriuose skaičiuojama, kad galimai neapskaitytų grynujų pinigų bendra suma siekia apie 100 mln. eurų. Sunkiausi finansiniai nusikaltimai daromi naudojant grynuosius – slepiami pridėtinės vertės (PVM) ir kiti mokesčiai, mokami atlyginimai vokeliuose, neapskaitomos pajamos siekiant nuslėpti veiklos mastą. FNTT tvirtina, kad pokyčiai ir grynujų pinigų ribojimai būtini.

Pastaruoju metu ypač neigiamos tendencijos stebimos ir dėl darbuotojams išmokamų komandiruočių pinigų ar dienpinigių gryniais pinigais. Nustatyti atvejai, kai įmonėse išrašomi daliniai ar visiškai tikrovės neatitinkantys kasos išlaidų orderiai, nurodant neįvykusias operacijas apie pinigų išmokėjimą. Pavyzdžiui, išrašomi fiktyvūs kasos išlaidų orderiai apie darbuotojams išmokėtus atlyginimus, nors realiai šie pinigai išmokami jiems nebūna arba išmokama tik dalis nurodytos sumos, o tariamai darbuotojams išmokėtos pinigų sumos yra pasisavinamos ar naudojamos kitoms neteisėtoms veikoms (pvz. atlyginimams vokeliuose mokėti). Dėl šių faktų FNTT atlieka ne vieną tyrimą.

Tokios tendencijos vyrauja transporto, statybų sektoriuose, kuriuose nemažą dalį dirbančiųjų sudaro asmenys iš trečiųjų šalių – Ukrainos, Baltarusijos, Kazachijos piliečiai. Lietuvių kalbos nemokantys asmenys nesuprاندami pasirašo ant kasos išlaidų orderių ir taip patvirtina grynujų pinigų gavimą, nors realiai pinigų negauna ir būna apgauti.

Daugiausia verslininkų pasipriešinimo sulaukiama svarstant grynujų pinigų vartojimą atsiskaitymams.

Savaitė.lt nuotr.

Viena populiariausių schemų naudojant grynuosius pinigus – fiktyvūs atsiskaitymai tarp įmonių ar asmenų. Išrašomos netikros sąskaitos faktūros, nors sandoriai iš tikrųjų nevyksta, taip dirbtinai didinamos įmonių išlaidos ir vengiama mokėti mokesčius, klastojami kiti dokumentai. Pavyzdžiui, vykstant automobilių prekybą yra klastojamos transporto priemonių pirkimo-pardavimo sutartys, išrašomi tikrovės neatitinkantys duomenys ir tokiu būdu išvengiama mokesčių mokėjimo į valstybės biudžetą. Šiuo metu atliekamuose ikiteisminiuose tyrimuose, susijusiuose su automobilių prekyba, nustatyta, kad galimai buvo neapskaityta per 25 mln. eurų grynujų pinigų.

Pasinaudojant gryniais pinigais dažnai apgaulingai tvarkoma įmonių apskaita, kai pajamos už prekes ar paslaugas neįtraukiamos į apskaitą ar įtraukiama tik nedidelė dalis, siekiant nuslėpti įmonių ar asmenų veiklos mastą, apyvartą ar bendrai veiklą. Dažniausia to priežastis – mokesčių vengimas.

Tarnyboje atliekamas ikiteisminis tyrimas, kuriame organizuotos grupės nariai už parduotus naftos produktus gryniais pinigais gavo per 24 mln. eurų ir jų neapskaitė.

Kitame ikiteisminiame tyrime nustatyta, kad vykdant metalo prekybą buvo siekiama iš Lenkijos gautus pinigų srautus legalizuoti Lietuvoje, nustatyta grynujų pinigų suma siekė 37 mln. eurų.

Vienas iš dažniausiai nustatomų atvejų – įmonės, gavusios atsiskaitymą gryniais pinigais už suteiktas paslaugas ar parduotas prekes, dalies gautų pajamų neatvaizduoja įmonės apskaitoje, o neapskaitytus pinigus panaudoja neoficialaus darbo užmokesčio mokėjimui bei prekių įsigijimui. Tokius atvejus pareigūnai fiksuoja maitinimo, gamybos, apgyvendinimo, grožio paslaugų, prekybos platus vartojimo produktais sektoriuose. Skaičiuojama, kad šiuose sektoriuose atliekamuose tyrimuose neapskaitytų grynujų pinigų bendra suma gali siekti per 10 mln. eurų.

Juridiniai asmenys, tarpusavyje neribotai atsiskaitinėdami gryniais pinigais, turi palankias sąlygas vykdyti neskaidrią veiklą, slėpti iš vykdomos veiklos gaunamas pajamas, išvengti veiklos kontrolės ir mokesčių prievolių vykdymo. Valstybei daroma žala yra labai didelė, o problema – įsisenėjusi, todėl pokyčiai yra būtini.

Grynujų pinigų ribojimas ūkinėje komercinėje veikloje prisidėtų mažinant šešėlinę ekonomiką, didėtų kontrolės efektyvumas ir galimų neteisėtų sandorių atsekamumas, augtų įmonių finansinė drausmė, finansinių operacijų skaidrumas ir patikimumas, mažėtų galimybės išvengti ar sumažinti mokesčių prievoles, būtų užtikrintas atsiskaitymų saugumas. Taip pat, panaikinus galimybę atlyginimus mokėti gryniais pinigais, būtų užtikrinta darbuotojų teisėtų interesų apsauga nuo nesąžiningų darbdavių.

Vienas iš dažniausiai pasitaikančių šešėlinės ekonomikos reiškinų apimantis darbo užmokesčio mokėjimą „vokeliuose“ nelegaliai bendrovėse dirbantiems asmenims, yra galimas tik disponuojant buhalterinėje apskaitoje neapskaitytomis lėšomis, todėl vienas iš VMI veiklos prioritetų – pajamų neapskaitymo masto mažinimas.

Pranešimas spaudai

PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Latvijos pasienyje paskelbta nepaprastoji padėtis

Ryga (BNS) – Latvijos parlamentas pritarė vyriausybės sprendimui paskelbti nepaprastą padėtį Latvijos ir Baltarusijos pasienyje ir leisti Valstybės sienos apsaugos tarnybai naudoti fizinę jėgą gražinant migrantus į šalį, kurios siena jie neteisėtai kirto.

Kaip jau pranešta, rugpjūčio 10 dieną Latvijos vyriausybė, atsivėlgdama į sparčiai augantį neteisėtai sieną kertančių migrantų srautą, paskelbė nepaprastą padėtį pasienyje su Baltarusija.

Nepaprastoji padėtis nuo rugpjūčio 11-osios iki lapkričio 10-osios galios Ludzos, Augšdaugavos ir Kraslavos regionuose, taip pat Daugpilio mieste.

Vyriausybės sprendimu užkirsti kelią nelegaliai imigracijai pasieniečiams padės Nacionalinės ginkluotosios pajėgos ir Valstybės policija.

Pareigūnai turės teisę nurodyti neteisėtai sieną bandantiems kirsti asmenims grįžti į šalį, kurios sieną jie kirto, ir panaudoti fizinę jėgą bei specialiąsias priemones, jei jų nurodymų nebus paisoma.

Jeigu būtina, vyriausybė prašys tarptautinės pagalbos per ES civilinės saugos mechanizmą, taip pat NATO ir kitų tarptautinių organizacijų paramos.

Rugpjūčio 11 dieną Latvijos pareigūnai prie sienos su Baltarusija apgrėžė 91 migrantą, pranešė Valstybės sienos apsaugos tarnyba.

Rugpjūčio 6–10 dienomis Latvijoje dėl neteisėto sienos su Baltarusija kirtimo sulaikyti iš viso 295 žmonės.

Lenkijoje priimtas turto restitucijos įstatymas

Varšuva (BNS) – Lenkijos parlamentaram pritarė naujam įstatymui, faktiškai blokuojančiam po Antrojo pasaulinio karo konfiskuoto nekilnojamojo turto restituciją.

Šis žingsnis sulaukė aštrios Izraelio kritikos.

Įstatymu nustatomas 30 metų senaties terminas teisinėms pretenzijoms dėl komunistinio režimo po karo konfiskuoto nekilnojamojo turto.

Įstatymas įsigalios, kai jį pasirašys prezidentas Andrzej Duda.

Įstatymo šalininkai tvirtina, kad jis užtikrins didesnę aiškumą dėl nuosavybės teisių ir eliminuos nuolatinę korupcijos ir nesąžiningų teisinių pretenzijų naudojantis suklastotais dokumentais problemą.

Nors įstatyme kalbama tiek apie žydų, tiek ne žydų tautybės buvusius nekilnojamojo turto savininkus bei jų paveldėtojus, aktyvistai sako, kad žydai bus neproporcingai stipriai paveikti, nes dažnai pavelduoja pateikti pretenzijas.

Lenkijoje per Antrąjį pasaulinį karą žuvo 6 mln. lenkų, pusė jų – žydai.

Po karo komunistinis režimas nacionalizavo daugybę nekilnojamojo turto. Didelė dalis to turto savininkų anksčiau buvo nužudyti arba pabėgo iš šalies.

Kitai negu kitose regiono šalyse, Lenkijoje nuo komunistinės vyriausybės žlugimo 1989 metais niekada nebuvo priimtas išsamus restitucijos įstatymas.

Nuo programišių nukentėjo 9 iš 10 Vokietijos įmonių

Berlynas (ELTA) – Beveik 90 proc. Vokietijos įmonių pastaraisiais mėnesiais patyrė kibernetines atakas, ketvirtadienį pranešė informacinių technologijų ir telekomunikacijų asociacija „Bitkom“.

Ji pažymėjo, kad per šiuos ir praėjusius metus padaugėjo atvejų, kai informacijos ir gamybos sistemas paralyžiavo turto prievartautojai, norintys gauti pinigų už trikdžių pašalinimą.

Dėl duomenų vagyčių, šnipinėjimo ir sabotazo per tą laikotarpį nukentėjo beveik 9 iš 10 įmonių, sakė „Bitkom“.

Padaryta žala siekė apie 220 mlrd. eurų per metus, t. y. daugiau nei dvigubai tiek, kiek buvo užfiksuota 2018 ir 2019 metais, kai žala buvo įvertinta 103 mlrd. eurų per metus.

Maždaug 9 proc. apklaustų įmonių teigė, kad kibernetinės atakos kelia grėsmę jų egzistencijai.

Prakastą medalį pakeis

Tokijas (ELTA) – Tokijo vasaros olimpinė žaidynių čempionės – Japonijos moterų softbolo rinktinės – žaidėja gaus naują aukso medalį, kadangi jos apdovanojimą kримstelėjo Nagojos miesto meras.

Incidentas įvyko praėjusią savaitę per renginį, kuriame buvo pagerbta sportininkė Miu Goto, grįžusi į gimtąjį miestą po pergalės olimpinėse žaidynėse. Per iškilmes Nagojos meras Takashi Kawamura scenoje nusiėmė kaukę, užsikabino aukso medalį ir jį sukando, pozuodamas fotografams.

Be to, kaip pranešama, miesto vadovas taip pat laidė nederamas replikas merginos adresu. Jis, be kita ko, teiravosi, ar sportininkei draudžiama užmegzti romantiškus santykius. Nagojos merija gavo daugiau kaip 7 tūkst. skundų dėl T. Kawamura elgesio. Jis buvo apkaltintas masinių renginių pandemijos laikotarpiu taisyklių pažeidimu ir priekabiavimu.

Meras jau atsiprašė už savo elgesį. Jis taip pat susisieko su Japonijos olimpinio komiteto vadovu Yasuhira Yamashita ir pareiškė norįs sumokėti už naują aukso medalį.

Meras prakando olimpinį medalį. Marca com nuotr.

J. Biden stiprina pastangas pažaboti COVID-19

JAV prezidentas Joe Biden praėjusią savaitę suintensyvino pastangas pažaboti spartų užkrečiamesnės koronaviruso delta atmainos plitimą, paragindamas visus federalinių įstaigų darbuotojus nurodyti, kad jie pilnai pasiskiepį, arba dėvėti kaukes ir testuotis.

Turime priemones užkirsti kelią šiai naujai COVID bangai: uždaryti mūsų įmones, mokyklas, visuomenę, kaip nutiko pernai”, – sakė veteranas demokratas, pristatydamas naujas savo administracijos iniciatyvas.

Baltieji rūmai prieš J. Biden kalbą pranešė, kad visų 4 mln. federalinių darbuotojų ir kontraktininkų „bus paprašyta patvirtinti savo vakcinacijos statusą“.

Darbuotojai, nenurodę, jog yra pilnai pasiskiepį, turės darbe dėvėti kaukes nepriklausomai nuo darbo vietos ir fizinio atstumo tarp bendradarbių, taip pat kartą ar dukart per savaitę testuotis.

Visgi reikalavimo visiems federaliniams darbuotojams privalomai pasiskiepyti nebus, nors tokia priemonė svarstyta, J. Biden administracijai ieškant būdų apsaugoti federalinėse įstaigose dirbančius žmones ir parodyti pavyzdį privačiam sektoriui.

Tačiau pastarieji žingsniai žymi sugrįžimą prie kontroversiškų suvaržymų, nors J. Biden dar birželį prognozavo, kad jie liks praeityje, o Amerika galės mėgautis „laisvės vasara“ su socialiniais kontaktais ir šventėmis.

Tačiau dabar, visoje šalyje padidėjus sergamumui ir augant hospitalizacijų skaičius, amerikiečiai turi išlikti budrūs, sakė J. Biden.

„Pavojus dar nepraėjo, nes tai, kas šiuo metu vyksta Amerikoje, yra pandemija, nepasiskiepiusiųjų pandemija”, – kalbėjo prezidentas, kurio žodžiai neabejotinai papiktins dalį amerikiečių, atsisakančių skiepytis.

„Jei jūs iš tiesų nepasiskiepijė, esate problema – pačiam sau, savo šeimai ir su jumis dirbantiems žmonėms”, – sakė J. Biden.

Visgi prezidentas paragino visuomene nepolitizuoti skiepų ar kaukių klausimo. „Tai ne raudonų ar mėlynų valstijų klausimas. Iš tiesų tai gyvybės ar mirties klausimas”, – pabrėžė jis.

Nauja direktyva JAV kariuomenei

Šalyje siaučiant dezinformacijai apie skiepus, J. Biden sakė, jog atėjo metas „kalbėti atvirai” ir „faktais, mokslu bei tiesa” išsklaidyti pseudoinformacijos kurstomą baimę.

Prezidentas faktiškai maldavo žmones pasiskiepyti, pavadindamas pandemiją širdį veliančia „Amerikos tragedija”.

„Žmonės miršta ir mirs – tie, kas galėtų to išvengti, – sakė jis. – Nepasiskiepijusieji, jums nebūtina mirt.”

J. Biden pranešė pavedęs Pentagonui išnagrinėti galimybę įtraukti vakcinaciją nuo COVID-19 į JAV kariams būtinų skiepų sąrašą.

Prezidentas taip pat paragino valstijų ir vietos valdžią pasiūlyti skeptiškai nusiteikusiems gyventojams po 100 JAV dolerių kaip paskatą pasiskiepyti. Anot Baltųjų rūmų, kai kurios valstijos jau sėkmingai taiko tokią praktiką.

„Jei paskatos padeda mums kovoti su šiuo virusu, manau, turėtume jas naudoti. Mums visiems naudinga, kad pasiskiepytų kuo daugiau žmonių.”

Taisyklės dėl vakcinacijos ar kaukių dėvėjimo bei reguliaraus testavimo turėtų galioti ne tik federalinių įstaigų darbuotojams, sakė J. Biden, ragindamas šiuo pavyzdžiu pasekti ir privataus sektoriaus darbuotojus.

Prezidentas taip pat pasiuntė žinią federalinių kontraktų siekiančioms įmonėms. „Jei norite dirbti su federaline vyriausybe, pasiskiepykite savo darbuotojus”, – sakė jis.

J. Biden taip pat paragino mažas ir vidutines įmones pasinaudoti federalinėmis kompensacijomis už apmokamas laisvas dienas, suteikiamas darbuotojams, kad jie pasiskiepytų su savo šeimos nariais.

Jis paragino įrengti daugiau laikinų vakcinavimo punktų, kad artėjant naujiems mokslo metams būtų pasiskiepyta daugiau paauglių.

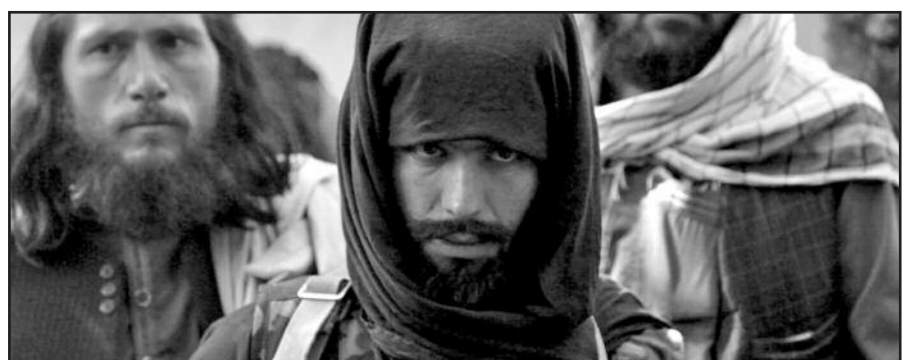
Išaugęs sergamumas pakurstė Kongrese aštrias diskusijas apie reikalavimus dėvėti kaukes, peraugusias į piktą kivirčą tarp respublikonų ir demokratų lyderių. Keli respublikonų įstatymų leidėjai atvirai nepaiso reikalavimo Kongrese dėvėti kaukes.

Atstovų Rūmų respublikonų lyderiui Kevin McCarthy piktinantis, kad kaukės neveiksmingos, Rūmų pirmininkė Nancy Pelosi pavadino jį „idiotu”.

ELTA

DIENOS NUOTRAUKA

BBC nuotr.

Afganistano vyriausybė siūlo Talibanui pasidalyti valdžia ir šalyje nutraukti smurtą.

CHIRURGAJAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

Darius Bliznikas MD SC
Ear, Nose and Throat • Allergy

7110 West 127th st. Ste 210 708-586-2212
Palos Heights IL 60463 www.palosenet.com

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbotvietėje bei kitų vietų
skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.
Elmhurst: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
Libertyville: 847-984-2500
www.illinoispain.com

WWW.DRAUGAS.ORG**AKIŲ LIGOS**

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5706 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
963 N. 129th Infantry Dr. #110
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

VETERINARAI

Dr. Gabriellė Rutkauskaitė,
veterinarė, kalba lietuviškai
Glen Ellyn
Animal Hospital,
21 S. Park Blvd.,
Glen Ellyn, Illinois.
Telef 630-469-7400.

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. SIMONA ŽILIŪTĖ
Dantų gydytoja

perėmė dr. Petreikytės kabinetą.
Laukiami ir seni, ir nauji pacientai.
9055 S. Roberts Road,
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja

15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
11739 Southwest Hwy,
Palos Hts, IL 60463
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

DR. DAIVA BIDVA
Dantų gydytoja

950 York rd. #110
Hinsdale, IL 60521
Tel. 708-485-2828

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

www.draugas.org
773-585-9500

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę – www.racinebakery.com

REAL ESTATE

FIRST RATE
REAL ESTATE

Chicago and
surrounding areas

Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886

E-mail: ausra.padalino@gmail.com

Aušra Kriščiūnaitė Padalino
Sponsoring Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai

Patirtis – daugiau nei
35-eri metai

PERKA

BRANGIAI PERKU
GINTARO DIRBINIUS
IR GINTARO GRYNUOLIUS.
tel. 708-603-5494

Perkate ar parduodate namą?

Nekilnojamo turto
žinovė siūlo savo
paslaugas
pietvakarinėje
Michigano dalyje –
Harbor Country: Union
Pier, New Buffalo,
Sawyer, Harbert,
Bridgman, Three Oaks ir kt.
Aptarnauja ir Čikagos apylinkes.

Danutė (Donna)
Navickas

C21 Affiliated – Illinois & Michigan
Tel. 630-917-0062

www.draugas.org
773-585-9500

LOT **Lufthansa** **SAS** **FINNAIR** **KLM**

doleris.com
tickets@doleris.com
1-800-514-9989
PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“
internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti
apie tai administracijai:

administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

MUTUAL
FEDERAL **BANK**

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com

Patarnaujame Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

Member
FDIC

HELP WANTED**Class A CDL Driver**

Weekly pay, dedicated runs. Every
2nd night home. Paid vacation, up to
.70/mile. 2 yrs exp. Full time.
We pay 1099.

Call 773-727-4123

SKELBIMAI
773-585-9500

5	1	2	3	8	7	4	9	6
9	4	6	1	5	2	7	8	3
7	8	3	4	9	6	5	1	2
1	3	7	9	2	4	8	6	5
2	5	4	7	6	8	1	3	9
8	6	9	5	1	3	2	4	7
6	2	1	8	7	9	3	5	4
4	7	8	6	3	5	9	2	1
3	9	5	2	4	1	6	7	8

1 + 4 + 2 = 7

2	8	6	3	1	5	4	9	7
4	5	9	6	7	8	1	3	2
3	7	1	4	9	2	8	6	5
5	6	2	1	8	3	9	7	4
1	9	8	2	4	7	6	5	3
7	3	4	9	5	6	2	1	8
6	4	7	8	3	1	5	2	9
9	1	5	7	2	4	3	8	6
8	2	3	5	6	9	7	4	1

5 + 2 + 2 = 9

„Draugo“ sudoku Nr. 169

išsprendė ir mums atsakymus atsiuntė:

Romas Motušis, Whiting, IN

Danutė Binkytė, Akron, OH

Nuoširdžiai dėkojame sprendėjams.

Jūsų sprendimų atsakymų lauksime paštu:

„Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589

arba el. paštu – skelbimai@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

2021-ieji metai paskelbti ARCHYVŲ METAIS

Kviečiame į ARCHYVŲ SEMINARĄ

Išsaugokime savo Tautos paveldą ten, kur jis yra sukurtas!

2021 m. spalio 23–24 dienomis

Lietuvių dailės muziejuje SIELA

14911 127th Street, Lemont, IL 60439

Pradžią – 10 val. ryte

Seminarą rengia JAV LB Krašto valdyba ir Lituanistikos tyrimo centras (LTC).

Kviečiame visas organizacijas, archyvus, muziejus, bibliotekas, knygų saugyklas, knygynus, galerijas ir privačius asmenis, esančius iševijoje ar Lietuvoje, turinčius ar renkančius dokumentinę medžiagą, dalyvauti seminare ir pasidalinti savo idėjomis, patirtimi ir pasiūlymais, išsaugojant mūsų tautos paveldą.

Norintieji dalyvauti prašome pranešti:

JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkei **Reginai Butkus**

butkusregina10@gmail.com, tel. 773-899-1065

arba

LTC valdybos pirmininkei **Kristinai Lapienytei**

lapienyt@hotmail.com, tel. 773-434-4545

SUBSCRIBE

Receive

BOTH!

ONE YEAR

DRAUGAS NEWS

12 ISSUES

LITHUANIAN

HERITAGE

6 ISSUES

\$45 mailed

\$30 internet

only

DRAUGAS NEWS

LITHUANIAN WORLD WIDE NEWS IN ENGLISH

My Paper – My Friend

My link to LITHUANIA!

www.draugas.org/news

LITHUANIAN

HERITAGE

MAGAZINE IN ENGLISH

A supplement mailed separately

SKELBIMAMS

Pasiteirauti tel. 773-585-9500

skelbimai@draugas.org

www.draugas.org

BENDRAUKIME!

www.facebook.com/draugolaikrastis

KNYGA

tai dovana, kuri paliks amžiną pėdsaką

Populiariausios knygos vaikams:

Algirdas Gustaitis:

„Algis Trakys ir Taksiukas Šleivys plaukia upėmis“ – 5 dol.

„Algis Trakys ir Taksiukas Šleivys sodininkai“ – 5 dol.

„Algis Trakys ir Taksiukas Šleivys Tvankstės pilyje“ – 5 dol.

„Algis Trakys ir Taksiukas Šleivys žuvininkai“ – 5 dol.

Nijolė Mackevičienė:

„Aš esu“ – 5 dol.

„Kalbėjime lietuviškai“ – 5 dol.

Nijolė Mackevičienė, Ramunė Račkauskienė.

„Eglė žalčių karalienė“ – 10 dol.

Nijolė Mackevičienė, Ramunė Račkauskienė, Gailutė Valiulienė.

„Pelenė“ – 10 dol.

Richard Scarry. „Mano žodynas“ – 20 dol.

Vytė Nemunėlis. „Meškiukas Rudnosiukas“ – 15 dol.

Rolandas Dabukas:

„Aš kitoks“ – 21 dol.

Spalvinimo knygutės: „Varliukas Tutis“

(priedas prie „Aš kitoks“) – 15 dol.

„Gandrytė Ora“ (priedas prie „Aš kitoks“) – 15 dol.

„Draugo“ knygynėlyje – didelis knygų pasirinkimas

Pasiteirauti tel. 773-585-9500

arba rašyti el. paštu: skelbimai@draugas.org

Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sėkite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Riita
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vt. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hights, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėiga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

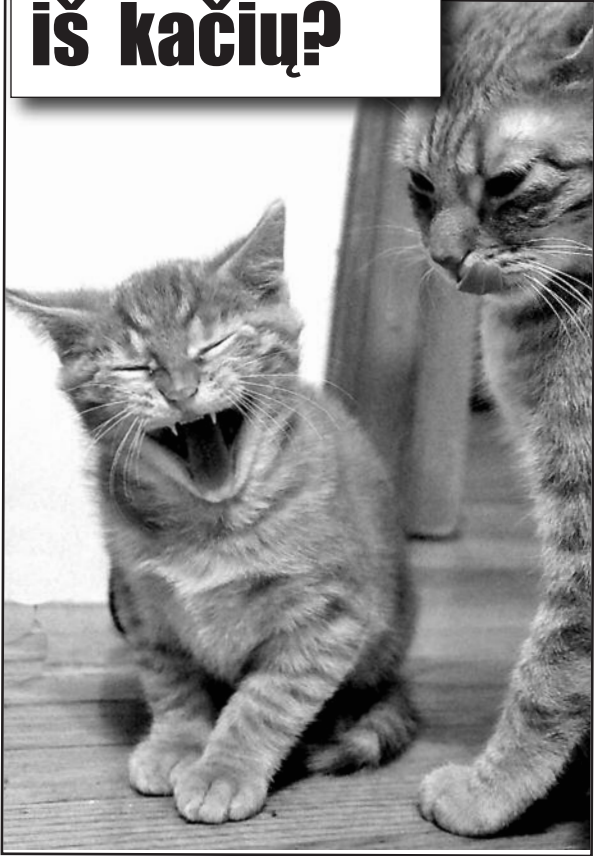
Kalyna
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W. Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankevičienė
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-9999

Ko galima pasimokyti iš kačių?

Beveik prieš du dešimtmečius sukurta Vilniaus senamiestyje esančios Užupio respublikos konstitucija yra išskirtinė tuo, kad katėms ir šunims joje skirta net po du straipsnius. Į akis krinta tai, kad bent jau kačių atžvilgiu čia nusakomi esminiai dalykai.

Ši konstitucija paskelbia ypatingą privilegiją, suteikiamą katės šeimininkui: „Žmogus turi teisę mylėti ir globoti katę“. Antruoju straipsniu katės išskirtinumas dar ryškesnis – įtvirtinama jos laisvė, drauge nusakant ir vienintelę pareigą: „Katė neprivalo mylėti savo šeimininko, bet sunkią minutę privalo jam padėti.“

Kadaise tos sunkios minutės būdavo susijusios su labai praktiškais dalykais. Šaltais žiemos vakarais kaime katino prisireikdavo, kai žiurkių keliamas triukšmas ant aukšto pasidarydavo nebepakenčiamas. Tuomet katinas leisdavosi švelniai paimamas ant šeimininko rankų ir pro dureles virš kamaraitės pasiunčiamas nakties medžioklėn, kad rytą išleistas, dėkingų žvilgsnių palydėtas, galėtų traukti savais keliais.

Turime teisę mylėti kates

Šiais laikais katės kur kas labiau vertinamos dėl gebėjimo rūpintis dvasine šeimininkų higiena, suteikti skubiąją sielogydos pagalbą. Kai kurie kačių

šeimininkai liudijimus apie tokias patirtis sudeda netgi į knygas. Štai vokiečių komikas Hape Kerkeling knygoje „Pforten vom Tisch!: Meine Katzen, andere Katzen und ich“ („Letenas nuo stalo! Mano katės, kitos katės ir aš“) pasakoja, kaip jis vieno nemalonaus telefoninio pokalbio metu praradęs pusiausvyrą vis labiau ėmė kelti balsą, ir staiga priešais išvydo savo katę Anę, kuri ramiu žvilgsniu priminė jam norinti gyventi tik gerai temperuotoje aplinkoje.

H. Kerkeling, vokiečių auditorijai įgarsinęs garsųjį katiną Garfield, kates lygina su tobulais meno kūriniais, nepamiršdamas paminėti malonumo klausytis jų skleidžiamų garsų, jų grožio, įgimto gracinumo. Pasirodo, žmogus iš kačių gali išmokti ir kantybės, ir netgi to, kas vadinama caritas.

Tik ar galima iš kačių ir katinų pasimokyti gyvenimiškos išminties?

Atsakymų į šį klausimą pirmiausiai galime ieškoti grožinėje literatūroje. Čia rasime ne vieną itin ryškų personažą, kurį įkvėpė katės, o kartais ir tolimesni jų giminaičiai. Pradėti būtų galima nuo garsiausio XIX a. romano apie katiną – Ernsto Theodor Amadeus Hoffman „Katino Murklio pažiūros į gyvenimą“, po to katiniškos išminties galima būtų semtis iš Lewis Carroll „Alisos stebuklų šalyje“, Rudyard Kipling „Džiunglių knygos“ (panteriškoji atmaina) ir Michail Bulgakov „Meistro ir Margaritos“.

Pritingintieji skaityti, šokių tokių vaizdą apie kačių gyvenimo būdą ir vertybes galėtų susidaryti ir iš animacijos pasaulio herojų – tokių kaip katinas Matroskinas iš Rūgpienių kaimo ar jau minėtas Garfield. Nors neabejotinai vertingiausi būtų liudijimai žmonių, turinčių ilgą bendro gyvenimo patirtį su šiais nuostabiais padarais.

Esama ir dar vienos galimybės – užtektų pavarstyti 2020 metais „Allen Lane“ leidykloje anglų kalba išleista britų filosofo ir idėjų istoriko John Gray knygelę, pavadintą „Feline Philosophy – Cats and the meaning of life“. (Kačių filosofija. Katės ir gyvenimo prasmė). Gyvenimo išminties J. Gray mokėsi iš keturių turėtų kačių, su kuriomis jis praleido 30 iš 71 savo nugyventų metų.

Idėja knygai kilo po pokalbio su vienu kolega, kuris tarp kitko pasigyrė išmokęs savo katę būti vegane. John Gray, manydamas, kad pašnekovas juokauja, pašmaikštavo, kad šiam reikėję pasitelkti labai rimtų argumentų, kad įtikintų katę, jog mėsa – netinkamas maistas.

Tuometinė kolegės veido išraiška jam parodė, kad šis buvo visiškai tikras dėl to, kad jo katė nuo šiol mėsos nuoširdžiai nebeėda. Tuomet J. Gray kolegai uždavė dar vieną klausimą: „Ar jūs savo katę išleidžiat į lauką?“

Teigiamas atsakymas iš karto išsprendė šią mįslę. Kiekvienas, turėjęs su katėmis reikalų, žino, kad jos iš prigimties yra plėšrūnės ir eina medžioti. Kartais jos gali turėti net po kelis namus, kuriuose jas pašeria. Labiausiai šioje istorijoje filosofą nustebino tai, kad žmogus buvo įsitikinęs galintis išmokyti katę daryti bet ką. Nors katės, skirtingai nei žmonės, iš karto žino, kaip joms gyventi. Taip ir gimė knyga, suteikianti progą ne tik autoriaus kolegai, bet ir visiems skaitytojams iš kačių pasimokyti naudingų dalykų.

Svarbu paminėti, kad J. Gray pripažįsta savo svarstymų paradoksalumą. Viena vertus, jis propaguoja tai, ką apibrėžia kaip kačių filosofiją, tačiau tuo pat metu pripažįsta, kad katėms jokios filosofijos nereikia. Būdamos ištikimos savo prigimčiai katės yra visiškai patenkintos joms tekusiu gyvenimu. Katėms natūralu būti laimingoms, bent jau tol, kol nėra pavojaus. Tuo tarpu žmonėms taip nebūna, nes jų įprasta būseną – neaiškus rūpestis arba skausmas. Todėl jiems daug laiko tenka skirti siekiant atitraukti dėmesį nuo šių dalykų.

Kačių filosofija žmogaus gyvenimo naštai palengvinti

Vis dėlto profesorius J. Gray savo skaitytojus pakviečia į eksperimentą. Knygos pabaigoje jis pateikia dešimt naudingų pasiūlymų, parengtų atsižvelgiant į tai, kokį požiūrį katės turėtų į (žmogaus) gyvenimo didžiuosius klausimus, jei gebėtų apie juos filosofuoti. Žinoma, kad autorius juos pateikia tik kaip pasiūlymus, o ne kaip įsakymus, kadangi pačios katės, anot jo, niekada niekam neįsakinėtų:

„Nė nemėginkite įkalbinėti žmonių elgtis protingai – tai būtų tas pats, kas kates mokyti veganiško gyvenimo būdo. Protą žmonės naudoja tam, kad sutvirtintų tai, kuo jie jau ir taip tiki.“

„Liaukitės ieškoję savo kančių prasmės. Nes ri-

zikuojate, kad šios paieškos ir taps jūsų gyvenimo prasme.“

„Liaukitės trokšti ir siekti laimės, gali būti, kad būtent taip ją ir rasite.“

„Žmonėms reikėtų atsisakyti tobulo gyvenimo idėjos. Geras gyvenimas nėra tas gyvenimas, kuris jūsų galbūt laukia ateityje. Geras gyvenimas yra tas, kurį gyvenate čia ir dabar. O katės instinktyviai tai žino. Joms nėra reikalo gilintis į savo gyvenimą. Joms nė nekyla abejonių, kad tas gyvenimas yra vertas gyventi.“

Atsakydamas knygos kritikams, kuriems ypač kliuvo kačių egoizmas ir amoralumas, profesorius J. Gray atkreipia dėmesį į tai, kad kačių egoizmas yra nesavanaudiškas, tiksliau tariant – jos gyvena nesavanaudiškai, būdamos pačios savimi.

Parengta pagal bernardinai.lt

LRT ŽODŽIO IR POSAKIO RINKIMAI

Aštrinkime savo kalbos pojūtį

LRT jau kelerius metus organizuoja LRT žodžio ir posakio rinkimus. Nuo šiol žiūrovai, klausytojai ir skaitytojai LRT televizijos ar radijo eterijoje išgirstus, portale LRT.lt perskaitytus neįprastus, įdomius, naujus, šmaikščius ar netikėtų reikšmių įgavusius žodžius ir posakius galės siūlyti visus metus – savo pasiūlymus galima atsiųsti el. paštu zodis@lrt.lt.

Siunčiant žodžius ar posakius el. paštu, tereikia nurodyti siūlomą žodį ar posakį, datą, kada nuskambėjo ar buvo užrašytas siūlomas žodis ar posakis, kokioje laidoje išgirstas ar kokiam straipsnyje perskaitytas ir kas pavartojo.

Š. m. gegužės 7-ąją, Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienos proga, buvo paskelbti 2021 m. komisijos ir visuomenės išrinkti žodžiai bei posakiai nugalėtojai. LRT komisijos nuomone, šių metų LRT žodis yra „skieptikas“, LRT posakis – „dovanotam keliukui į sąmatą nežiūri“. Visuomenė pirmą vietą skyrė žodžiui „moteriausybė“, o labiausiai patikęs posakis – „prezidentas Nuosėda“.

LRT žodžio ir posakio rinkimuose 2021 m. buvo pasiūlyta ir tokių žodžių bei posakių: „vakcinadienis“, „darbostogos“, „pusantros Vėrygos“, „aštrivalgystė“, „petys už laisvę gyventi“, „skiepadienis“, „pažeida“, „makmamytelis“, „geriau pensininkas prie urnos negu į urną“, „jau aplink lūpas prasideda barkodas“.

2020 metais LRT žodžių ir posakių rinkimuose gyventojai išrinko LRT žodį „koronė“, o metų posakiu tapo frazė „ateis laikas, ir mes nusiimsime kaukes“. Komisijos LRT žodis – „šimonėda“, o LRT posakis – „dėl vieno banano neikite į parduotuvę“.

LRT inf.

Skelbiamas konkursas stažuotei

Kviečiame dalyvauti konkurse Lietuvos Respublikos (LR) ambasadoriaus Jungtinėse Amerikos Valstijose fondo ateities lyderiams siūlomai stažuotei laimėti. Konkurse gali dalyvauti visi Amerikos lietuviai studentai. Pirmenybė bus teikiama politikos mokslų, diplomatijos, viešosios administracijos ir tarptautinių santykių programoms studijuojantiems studentams, tačiau paraiškas gali teikti visi gabūs ir iniciatyvūs studentai. Konkurso laureatui bus suteikta teisė 2022 metais stažuotis Lietuvoje viešojo administravimo srityje.

Kandidatai stažuotei laimėti bus atrenkami iš studentų, 2021 metais pateikusių paraišką Lietuvių Fondo (LF) stipendijai gauti ir nurodytoje paraiškos skiltyje pažymėję, kad nori dalyvauti šiame konkurse. Prašymai stipendijai gauti pateikiami pagal bendrus LF stipendijų reikalavimus.

Paraiškos 2021–2022 mokslo metams bus priimamos 2021 m. rugpjūčio 1 d. – spalio 1 d. Paraiškos LF stipendijai gauti formą rasite: <http://www.lithuanianfoundation.org/LT/stipendiju-programa/>

LF 2019 m. kovo 19 d. įsteigto LR ambasadoriaus JAV fondo ateities lyderiams pagrindinis tikslas – ugdyti lietuvių kilmės profesionalus ir lyderius, kurie prisidėtų prie strateginių Lietuvos ir JAV ryšių puoselėjimo ir stiprinimo.

LF inf.

ŠILUVOS ATLAIDAI

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje

Rugsėjo 4-12 dienomis

Šv. Mišios 11:00 val. ryte

Nativity BVM Church
6812 S. Washtenaw Ave • Chicago, IL 60629

Žymenį

„Geriausios laidojimo paslaugos“

Southtown suteikė

Palos-Gaidas

FUNERAL HOME

11028 S. Southwest Hwy. Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410 www.palosgaidasfh.com

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org

ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą“ internete!

VYDŪNO JAUNIMO FONDO

ATVIRUKŲ KONKURSAS

Temos:
Kalėdos, Velykos, vestuvės,
gimtadienis, padėka,
užuojauta, be jrašo.

Premija: \$150
kiekvienam
parinktam kūrinii

Visi originalūs kūriniai - grafika, tapyba, fotografijos, skulptūros,
piešiniai, grafinis dizainas - turi būti gauti

iki rugsėjo 15 d.

Konkurso taisyklės rasite Fondo tinklalapyje: www.vydunojaunimofondas.org
Turint klausimų: vyduno.fondas@sbcglobal.net, 708/280-8678 (Vida)

Kęstutis Sušinskas, gyvenantis Lemont, IL, dar metams
pratęsė „Draugo“ *garbės prenumeratą*. Nuoširdžiai dėko-
jame, kad skaitote mūsų laikraštį.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ
ŠOKIŲ ŠVENTĖ
FILADELFIJA 2022

LIEPOS 3, 2022

www.sokiusvente2020.org

Pietų Bostono Lietuvių klubo restoranas
„Lietuviška virtuvė“ ieško virėjos/jo. Virė-
ja/jas atsakingas už visą virtuvės darbą, ko-
kybišką tradicinių lietuviškų ir šiuolaikinių
patiekalų paruošimą, tvarkos ir švaros vir-
tuvėje palaikymą. Patiekalai banketams ir
įvairiems renginiams. Valgiaraščio paruo-
šimas ir atnaujinimas. Reikalinga bent 2
metų darbo patirtis viešojo maitinimo sri-
tyje. Darbas šeštadieniais ir sekmadien-
iais, galimos papildomos valandos (min.
24 val. per savaitę). Atlyginimas nustatomas
pagal patirtį. Kreiptis į klubo vadybininką
Gintarą Subatį el. paštu: sblca@verizon.net
arba tel.: 781-820-5782.

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošiimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 St., Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100 • info@midwaylegal.com
Paslaugos: Nekilnojamas turtas • Investiciniai fondai •
Testamentai ir palikimai • Verslo reikalai • Bendri teisės reikalai

BENDRAUKIME!
www.facebook.com/draugolaikrastis

<http://draugokalendorius.org>

Priimame 2021 m. LF stipendijų paraiškas

Išsamesnę informaciją apie Lietuvių Fondo stipendijų skyrimo pirmu-
mą, apribojimus, svarstymo ir patvirtinimo eigą, reikalingus dokumen-
tus ir elektroninę paraišką rasite LF tinklalapyje.

www.lithuanianfoundation.org
Registruotis ir pildyti elektroninę paraišką galite iki
2021 m. spalio 1 d.

INSURANCE AND FINANCIAL

708-433-7777

**Automobilių
Namų
Gyvybės,
Biznio,
DRAUDIMAI**

**Draudžiame
IL, IN,
FL ir MI
valstijose**

**Notarinės
paslaugos -
NEMOKAMAI**

Vilma
Virginija

7667 W. 95th St., Suite 207
Hickory Hills, IL 60457
www.javinsuranceandfinancial.com

EARLY TICKET PURCHASE \$15   **TICKETS AT ENTRY \$20**

CELEBRATING LITHUANIAN HERITAGE

Youth 13-18 – \$10   **80 yrs.**   Children under 12 – FREE

Sunday - September 12 - 1:00 p.m. - 5:00 p.m.

FriendshipGardens.org
2055 E. US HWY 12 - Michigan City, IN - 219-878-9885

Let's celebrate our Lithuanian Heritage and the organizations that
keep the Lithuanian spirit alive. A combined 380 years of dedication
and love of being Lithuanian is being passed on to future genera-
tions. ENTERTAINMENT, MUSIC, LITHUANIAN FOOD will fill your
senses throughout the afternoon.

For information email Rima Binder: Rimabinder@comcast.net
Early tickets available online at
www.eventbrite.com/e/lithuanian-festival-tickets15707440473

CALIFORNIA LITHUANIAN
CREDIT UNION

1YR - 0.75 % APY*
2YR - 1.00 % APY*
*APY - ANNUAL PERCENTAGE YIELD

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org
www.clcu.org

NCUA